

لَوْحُ مِبْرَاكِ سُلْطَانِ بَابِرَانِ

بَا

اِعْرَابْگِذَارِي وَ لُغْتَامَه

تنظیم: عزیز اللہ سلیمانی اردکانی

متاریخ ۱۱۵ بدیع

Lawḥ - i - Mubárah - i - Sultán - i - Irán

Edited and Glossary

by

A. Suleimani

Reproduced from edition
printed in Irán in 132 B.E.

Copyright © 1984 by the
National Spiritual Assembly of
the Bahá'is of India

First Indian Edition

مؤتسه ملی مطبوعات امری

۱۳۲ بدیع

BAHA'I PUBLISHING TRUST
P.O. BOX 19
NEW DELHI-110 001, INDIA

هُوَ اللَّهُ تَعَالَى شَأْنُهُ الْعَظْمَةُ وَالْإِقْتِدَادُ
يَا مَلِكَ الْأَرْضِ أَسْمِعْ نِدَاءَ هَذَا الْمَمْلُوكِ
إِنِّي عَبْدٌ أَمَنْتُ بِاللَّهِ وَأَيَاتِهِ وَفَدَيْتُ
نَفْسِي فِي سَبِيلِهِ وَيَشْهَدُ بِذَلِكَ مَا أَنَا فِيهِ
مِنَ الْبَلَايَا الَّتِي مَا حَمَلَهَا أَحَدٌ مِنَ الْعِبَادِ
وَكَانَ رَبِّي الْعَلِيمُ عَلَى مَا أَقُولُ شَهِيدًا
مَا دَعَوْتُ النَّاسَ إِلَّا إِلَى اللَّهِ رَبِّكَ وَرَبِّ

الْعَالَمِينَ وَوَرَدَ عَلَيَّ فِي حُتَيْهِ مَا لَأَرَأَتْ
 عَيْنُ الْإِبْدَاعِ شِبْهَهَا يُصَدِّقُنِي فِي ذَلِكَ
 الْعِبَادُ الَّذِينَ مَا مَنَعَتْهُمْ سُبْحَاتُ الْبَشْرِ
 عَنِ التَّوَجُّهِ إِلَى الْمَنْظَرِ الْأَكْبَرِ وَعَنْ وَرَائِهِمْ
 مَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ كُلِّ شَيْءٍ فِي لَوْجِ حَفِيظٍ
 كُلَّمَا أَمْطَرَتْ سَحَابُ الْقَضَاءِ سِهَامَ
 الْبَلَاءِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ مَا لِكَ الْأَسْمَاءُ أَقْبَلَتْ
 إِلَيْهَا وَيَشْهَدُ بِذَلِكَ كُلُّ مُنْصِفٍ خَبِيرٍ
 كَمِنْ لَيَالٍ فِيهَا اسْتَرَاخَتْ الْوُحُوشُ فِي

كُنَّا فِيهَا وَالطُّيُورُ فِي آوْكَارِهَا وَكَانَ الْغُلَامُ
 فِي السَّلَاسِلِ وَالْأَغْلَالِ وَلَمْ يَحِدْ لِنَفْسِهِ
 نَاصِرًا وَلَا مُعِينًا أَنْ اذْكُرْ فَضْلَ اللَّهِ عَلَيْكَ
 إِذْ كُنْتَ فِي السِّجْنِ مَعَ أَنْفُسِ مَعْدُودَاتٍ
 وَأَخْرَجَكَ مِنْهُ وَنَصَرَكَ بِجُنُودِ الْغَيْبِ وَ
 الشَّهَادَةِ إِلَى أَنْ أَرْسَلَكَ السُّلْطَانُ إِلَى الْعِرَاقِ
 بَعْدَ الذَّبْحِ كَشَفْنَا لَهُ بِأَنَّكَ مَا كُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ
 إِنَّ الَّذِينَ اتَّبَعُوا الْهَوَىٰ وَاعْرَضُوا عَنِ التَّقْوَىٰ
 أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ وَالَّذِينَ يُفْسِدُونَ

فِي الْأَرْضِ وَيَسْفِكُونَ الدِّمَاءَ وَيَأْكُلُونَ
 أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ غَنُّ بَرِيءٌ مِنْهُمْ
 وَنَسْأَلُ اللَّهَ أَنْ لَا يَجْمَعَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ لَافِي الدُّنْيَا
 وَلَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا بِأَنْ يَتُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ
 أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ إِنَّ الَّذِي تَوَجَّهَ إِلَى اللَّهِ
 يَنْبَغِي لَهُ إِنْ يَكُنْ مُتَّزَا فِي كُلِّ الْأَعْمَالِ
 عَمَّا سِوَاهُ وَيَتَّبِعَ مَا أَمَرَهُ فِي الْكِتَابِ كَذَلِكَ
 قُضِيَ الْأَمْرُ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ وَالَّذِينَ نَبَذُوا
 أَمْوَالَهُمْ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ أُولَئِكَ

فِي خَطِّهِ عَظِيمٍ

يَا سُلْطَانَ اُقْسِمُكَ بِرَبِّكَ الرَّحْمَنِ بِأَنْ تَنْظُرَ

إِلَى الْعِبَادِ بِلِحَظَاتِ أَعْيُنِ رَأْفَتِكَ وَتَحْكُمَ بَيْنَهُمْ

بِالْعَدْلِ لِيَحْكُمَ اللَّهُ لَكَ بِالْفَضْلِ إِنَّ رَبَّكَ

هُوَ الْحَاكِمُ عَلَى مَا يُرِيدُ سَتَفْنَى الدُّنْيَا وَمَا

فِيهَا مِنَ الْعِزَّةِ وَالذِّلَّةِ وَيَبْقَى الْمَلِكُ لِلَّهِ الْمَلِكِ

الْعَلِيِّ الْعَلِيمِ قُلْ إِنَّهُ أَوْقَدَ سِرَاجَ الْبَيَانِ

وَيُمِدُّهُ بِدُهْنِ الْمَعَانِي وَالتَّيْبِيَانِ تَعَالَى

رَبُّكَ الرَّحْمَنُ مِنْ أَنْ يَقُومَ مَعَ أَمْرِهِ خَلْقُ

الْأَكْوَانِ إِنَّهُ يُظْهِرُ مَا يَشَاءُ بِسُلْطَانِهِ وَيَحْفَظُهُ
 بِقَبِيلٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ هُوَ الْقَاهِرُ
 فَوْقَ خَلْقِهِ وَالْغَالِبُ عَلَى بَرِيَّتِهِ إِنَّهُ لَهُوَ الْعَلِيمُ
 الْحَكِيمُ .

يَا سُلْطَانَ إِنِّي كُنْتُ كَأَحَدٍ مِنَ الْعِبَادِ وَرَاقِدًا
 عَلَى الْإِمهَادِ مَرَّتَ عَلَى نَسَائِمِ السَّبْحَانِ وَعَلَنِي
 عِلْمَ مَا كَانَ لَيْسَ هَذَا مِنْ عِنْدِي بَلْ مِنْ لَدُنْ
 عَزِيزٍ عَلِيمٍ وَأَمْرِي بِالنِّدَاءِ بَيْنَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ
 بِذَلِكَ وَرَدَّ عَلَيَّ مَا تَذَرَفَتْ بِهِ عَيُونُ الْعَارِفِينَ

مَا قَرَأْتُ مَا عِنْدَ النَّاسِ مِنَ الْعُلُومِ وَمَا خَلْتُ
 الْمَدَارِسَ فَاسْتَلِ الْمَدِينَةَ الَّتِي كُنْتُ فِيهَا
 لِتُوقِنَ بِأَنِّي لَسْتُ مِنَ الْكَاذِبِينَ هَذَا وَرَقَةٌ
 حَرَكْتُهَا أَرْيَا حُ مَسِيَّةَ رَبِّكَ الْغَزِيرِ الْحَمِيدِ
 هَلْ لَهَا اسْتِقْرَارٌ عِنْدَ هُبُوبِ أَرْيَاحِ عَاصِفَاتِ
 لَا وَمَالِكِ الْأَسْمَاءِ وَالصِّفَاتِ بَلْ تَحْرُكُهَا
 كَيْفَ تَرِيدُ لَيْسَ لِلْعَدَمِ وَجُودٌ لِتِلْقَاءِ الْقَدَمِ
 قَدْ جَاءَ أَمْرُهُ الْمُبْرَمُ وَأَنْطَقَنِي بِذِكْرِهِ بَيْنَ
 الْعَالَمِينَ إِنِّي لَمْ أَكُنْ إِلَّا كَالْمَيْتِ تِلْقَاءَ أَمْرِهِ

قَلْبَتْنِي يَدُ إِرَادَةِ رَبِّكَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ هَلْ يَقْدِرُ
 أَحَدٌ أَنْ يَتَكَلَّمَ مِنْ تِلْقَاءِ نَفْسِهِ بِمَا يَعْتَرِضُ
 بِهِ عَلَيْهِ الْعِبَادُ مِنْ كُلِّ وَجْهِ وَشَرِيفٍ لَا
 وَالَّذِي عِلْمُ الْقَلَمِ أَسْرَارُ الْقِدَمِ إِلَّا مَنْ كَانَ
 مُؤْتِدًا مِنْ لَدُنْ مُقْتَدِرٍ قَدِيرٍ يُخَاطِبُنِي الْقَلَمُ
 الْأَعْلَى وَيَقُولُ لَا تَخَفْ أَنْ أَقْصُصَ لِحَضْرَتِكَ
 السُّلْطَانِ مَا وَرَدَ عَلَيْكَ إِنَّ قَلْبَهُ بَيْنَ إصْبَعِي
 رَبِّكَ الرَّحْمَنِ لَعَلَّ يَسْتَشْرِقُ مِنْ أْفُقِ قَلْبِهِ
 شَمْسُ الْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ كَذَلِكَ كَانَ الْحَكْمُ

مِنْ لَدَى الْحَكِيمِ مَسْرُورًا

قُلْ يَا سُلْطَانُ فَانظُرْ بِطَرْفِ الْعَدْلِ إِلَى الْغُلَامِ

ثُمَّ احْكُمْ بِالْحَقِّ فِيمَا وَرَدَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ قَدْ

جَعَلَكَ ظِلَّهُ بَيْنَ الْعِبَادِ وَآيَةً قُدْرَتِهِ لِمَنْ

فِي الْبِلَادِ أَنْ احْكُمْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الَّذِينَ ظَلَمُونَا

مِنْ دُونِ بَيْتِنَا وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ إِنَّ الَّذِينَ

فِي حَوْلِكَ يُحِبُّونَكَ لِأَنْفُسِهِمْ وَالْغُلَامُ يُحِبُّكَ

لِنَفْسِكَ وَمَا أَرَادَ إِلَّا أَنْ يُقَرِّبَكَ إِلَى مَقَرِّ

الْفَضْلِ وَيُقَلِّبَكَ إِلَى يَمِينِ الْعَدْلِ وَكَانَ

رَبِّكَ عَلَى مَا أَقُولُ شَهِيدًا

أَنْ يَا سُلْطَانَ لَوْ سَمِعَ صَبْرِي الْقَلَمِ الْأَعْلَى

وَهَدِيرِ وَرَقَاءِ الْبَقَاءِ عَلَى أَفْنَانِ سِدْرَةِ

الْمُنْتَهَى فِي ذِكْرِ اللَّهِ مُوجِدِ الْأَسْمَاءِ وَخَالِقِ

الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ لَيُبَلِّغَنَّكَ إِلَى مَقَامٍ لَا تَرَى

فِي الْوُجُودِ إِلَّا تَجَلَّى حَضْرَةَ الْمَعْبُورِ وَتَرَى

الْمَلِكَ أَحْقَرَ شَيْءٍ عِنْدَكَ تَضَعُهُ لِمَنْ أَرَادَ وَ

تَتَوَجَّهُ إِلَى أُنْفَى كَانَ بِأَنْوَارِ الْوَجْهِ مُضِيئًا

وَلَا تَحْمِلُ ثِقَلَ الْمَلِكِ أَبَدًا إِلَّا لِنُصْرَةٍ

رَبِّكَ الْعَلِيِّ الْأَعْلَى إِذَا يُصَلِّينَ عَلَيْكَ الْمَلَائِكَةُ
 الْأَعْلَى حَبَّذَا الْهَذَا الْمَقَامِ الْأَسْنَى لَوْ تَرْتَقَى
 إِلَيْهِ سُلْطَانٍ كَانَ بِاسْمِ اللَّهِ مَعْرُوفًا وَ
 مِنْ النَّاسِ مَنْ قَالَ إِنَّ الْغُلَامَ مَا أَرَادَ إِلَّا
 إِبْقَاءَ اسْمِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ قَالَ إِنَّهُ أَرَادَ الدُّنْيَا
 لِنَفْسِهِ بَعْدَ الذَّبْيِ مَا وَجَدْتُ فِي آيَاتِي مَقَرَّ
 الْأَمْنِ عَلَى قَدْرِ اضْعُ رَجُلِي عَلَيْهِ كُنْتُ فِي كُلِّ
 الْأَحْيَانِ فِي غَمَرَاتِ الْبَلَايَا الَّتِي مَا اطَّلَعَ بِهَا
 أَحَدٌ إِلَّا اللَّهُ إِنَّهُ قَدْ كَانَ عَلَى مَا أَقُولُ عَلِيمًا

كَمَرٍ مِنْ أَيَّامِ اضْطَرَبَتْ فِيهَا أَحِبَّتِي لِضُرِّي
 وَكَمَرٍ مِنْ لَيَالٍ اِرْتَفَعَ فِيهَا نَجِيبُ الْبُكَاءِ مِنْ
 أَهْلِ خَوْفًا لِنَفْسِي وَلَا يَنْكِرُ ذَلِكَ إِلَّا مَنْ كَانَ
 عَنِ الصِّدْقِ مَحْرُومًا وَالذَّبِي لَا يَرَى لِنَفْسِهِ
 الْحَيَوَةَ فِي أَقَلِّ مِنْ أَنْ هَلْ يُرِيدُ الدُّنْيَا فِعْمًا
 مِنَ الَّذِينَ يَتَكَلَّمُونَ بِأَهْوَائِهِمْ وَهَامُوا فِي بَرِيَّةِ
 النَّفْسِ وَالْهَوَى سَوْفَ يُسْئَلُونَ عَمَّا قَالُوا
 يَوْمَئِذٍ لَا يَجِدُونَ لِأَنْفُسِهِمْ حَمِيمًا وَلَا نَصِيرًا
 وَمِنْهُمْ مَنْ قَالَ إِنَّهُ كَفَرَ بِاللَّهِ بَعْدَ الَّذِي يَشْهَدُ

كُلُّ جَوَارِحِي بِأَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالَّذِينَ بَعَثَهُمْ
 بِالْحَقِّ وَأَرْسَلَهُمْ بِالهُدَى أُولَئِكَ مَطَاهِرُ
 أَسْمَائِهِ الْحُسْنَى وَمَطَالِعُ صِفَاتِهِ الْعُلْيَا وَ
 مَهَابِطُ وَحْيِهِ فِي مَلَكُوتِ الْإِنشَاءِ وَبِهِمْ مَتَّ
 حُجَّةُ اللَّهِ عَلَى مَا سِوَاهُ وَنُصِبَتْ رَايَةُ التَّوْحِيدِ
 وَظَهَرَتْ آيَةُ الْجَزِيدِ وَبِهِمْ اتَّخَذَ كُلُّ نَفْسٍ
 إِلَى ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا نَشْهَدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا
 هُوَ لَمْ يَزَلْ كَانَ وَلَمْ يَكُنْ مَعَهُ مِنْ شَيْءٍ وَلَا
 يَزَالُ يَكُونُ بِمِثْلِ مَا قَدْ كَانَ تَعَالَى الرَّحْمَنُ

مِنْ أَنْ يَرْتَقِيَ إِلَىٰ إِدْرَاكِ كُنْهَيْهِ أَفِيْدَةً أَهْلِ
 الْعِرْفَانِ أَوْ يَصْعَدَ إِلَىٰ مَعْرِفَةِ ذَاتِهِ إِدْرَاكُ
 مَنْ فِي الْأَكْوَانِ هُوَ الْمُقَدَّسُ عَنْ عِرْفَانِ دُونِهِ
 وَالْمُنَزَّهُ عَنْ إِدْرَاكِ مَا سِوَاهُ إِنَّهُ كَانَ فِي أَزْلِ
 الْأَزَالِ عَنْ الْعَالَمِينَ غَنِيًّا وَآذَكَرِ الْأَيَّامِ
 الَّتِي فِيهَا اشْرَقَتْ شَمْسُ الْبَطْحَاءِ عَنْ أَفْقِ
 مَسْبِيَةِ رَبِّكَ الْعَلِيِّ الْأَعْلَىٰ أَعْرَضَ عَنْهُ الْعُلَمَاءُ
 وَأَعْتَرَضَ عَلَيْهِ الْأُدْبَاءُ لِتَطْلِعَ بِمَا كَانَ الْيَوْمَ
 فِي حِجَابِ النُّورِ مَسْتَوْرًا وَاسْتَدَّتْ عَلَيْهِ

الْأُمُورِ مِنْ كُلِّ الْجِهَاتِ إِلَى أَنْ تَفْرَقَ مِنْ بِي
 حَوْلِهِ بِأَمْرِهِ كَذَلِكَ كَانَ الْأَمْرُ مِنْ سَمَاءِ الْعِزِّ
 مَنْزُورًا ثُمَّ أَذْكَرُوا إِذْ دَخَلَ أَحَدٌ مِنْهُمْ عَلَى النَّبِيِّ
 وَتَلَا عَلَيْهِ سُورَةً مِنَ الْقُرْآنِ قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ
 أَنَّهُ أَنْزَلَتْ مِنْ لَدُنِّ عَلِيمٍ حَكِيمٍ مَنْ صَدَقَ
 بِالْحُسْنَى وَأَمَّنْ بِمَا آتَى بِهِ عَيْسَى لَا يَسَعُهُ
 الْإِعْرَاضُ عَمَّا قُرِءَ إِنَّا نَشْهَدُ لَهُ كَمَا نَشْهَدُ
 لِمَا عِنْدَنَا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ الْمُهَيْمِنِ الْقَيُّومِ
 تَا اللَّهُ يَا مَلِكُ لَوْ سَمِعَ نِعْمَاتِ الْوَرَقَاءِ الَّتِي تَغْنُ

عَلَى الْآفَنَانِ يَفْنُونَ الْأَلْحَانَ بِأَمْرِ رَبِّكَ الرَّحْمَنِ
 لَتَدْعُ الْمَلِكَ وَرَاءَكَ وَتَتَوَجَّهُ إِلَى الْمَنْظَرِ الْأَكْبَرِ
 الْمَقَامِ الَّذِي كَانَ كِتَابُ الْفَجْرِ عَنْ أَفْقِهِ
 مَشْهُورًا وَتُنْفِقُ مَا عِنْدَكَ ابْتِغَاءً لِمَا عِنْدَ
 اللَّهِ إِذَا تَجِدُ نَفْسَكَ فِي عُلُوِّ الْعِزَّةِ وَالْإِسْتِعْلَاءِ
 وَسُمُوِّ الْعِظَمَةِ وَالْإِسْتِغْنَاءِ كَذَلِكَ كَانَ الْأَمْرُ
 فِي أُمَّ الْبَيَانِ مِنْ قَلَمِ الرَّحْمَنِ مَسْطُورًا لِأَخِيرِ
 فِيمَا مَلَكَتَهُ الْيَوْمَ فَسَوْفَ يَمْلِكُهُ عَدَا غَيْرُكَ
 أَنْ اخْتَرْتَ لِنَفْسِكَ مَا اخْتَارَهُ اللَّهُ لِأَصْفِيَائِهِ

إِنَّهُ يُعْطِيكَ فِي مَلَكُوتِهِ مُلْكَاً كَبِيراً نَسَأَلُ اللّٰهَ

بِأَنَّ يُؤَيِّدَ حَضْرَتَكَ عَلَى إِصْغَاءِ الْكَلِمَةِ الَّتِي

مِنْهَا اسْتِضَاءَ الْعَالَمِ وَيَحْفَظَكَ عَنِ الذَّنْبِ

كَأَنْوَاعِ شَطْرِ الْقُرْبِ بَعِيداً

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ يَا إِلَهِي كَرِّمِ مِنْ رُؤْيِي نَفْسِي

عَلَى الْقَنَاةِ فِي سَبِيلِكَ وَكَرِّمِ مِنْ صُدُورِ

اسْتَقْبَلْتِ السِّهَامَ فِي رِضَائِكَ وَكَرِّمِ مِنْ قُلُوبِ

تَشَبَّكَتِ لِارْتِفَاعِ كَلِمَتِكَ وَإِنْ تَشَارَ أَمْرَكَ وَ

كَرِّمِ مِنْ عَيُونِ تَذَرَفَتْ فِي حُبِّكَ اسْأَلُكَ بِمَا لَكَ

الْمُلُوكِ وَرَأِحَمَ الْمَمْلُوكِ بِاسْمِكَ الْأَعْظَمِ
 الَّذِي جَعَلْتَهُ مَطْلَعَ أَسْمَائِكَ الْحُسْنَى وَمُظْهِرَ
 صِفَاتِكَ الْعُلْيَا يَا مَنْ تَرَفَعَتِ السَّبُحَاتُ إِلَيْهِ
 حَالَتْ بَيْنَكَ وَبَيْنَ خَلْقِكَ وَمَنَعَتْهُمْ عَنِ
 التَّوَجُّهِ إِلَى الْاُفُقِ وَحِكِّ ثَمَّ اجْتَذِبْهُمْ يَا إِلَهِي
 بِكَلِمَتِكَ الْعُلْيَا عَنِ شِمَالِ الْوَهْمِ وَالنِّسْيَانِ
 إِلَى يَمِينِ الْيَقِينِ وَالْعِرْفَانِ لِيَعْرِفُوا مَا أَرَدْتَ
 لَهُمْ بِجُودِكَ وَفَضْلِكَ وَيَتَوَجَّهُوا إِلَى مَظْهِرِ
 أَمْرِكَ وَمَطْلَعِ آيَاتِكَ يَا إِلَهِي أَنْتَ الْكَرِيمُ

ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ لَا تَمْنَعُ عِبَادَكَ عَنِ الْبَحْرِ

الْأَعْظَمِ الَّذِي جَعَلْتَهُ حَامِلًا لِلْإِلَهِ عِلْمِكَ وَ

حِكْمَتِكَ وَلَا تَطْرُدْهُمْ عَنْ بَابِكَ الَّذِي فَتَحْتَهُ

عَلَى مَنْ فِي سَمَاوَاتِكَ وَأَرْضِكَ أَيُّ رَبِّ لَا تَدْعُهُمْ

بِأَنْفُسِهِمْ لِأَنَّهُمْ لَا يَعْرِفُونَ وَيَهْرُبُونَ عَمَّا

هُوَ خَيْرٌ لَهُمْ مِمَّا خَلَقَ فِي أَرْضِكَ فَانظُرْ إِلَيْهِمْ

يَا إِلَهِي بِلِحَظَاتِ أَعْيُنِ الطَّافِكِ وَمَوَاهِبِكَ

وَخَلِصْهُمْ عَنِ النَّفْسِ وَالْهَوَى لِيَتَقَرَّبُوا إِلَيَّ

أَفْئِكَ الْأَعْلَى وَيَجِدُوا حِلَاوَةَ ذِكْرِكَ وَلَذَّةَ

الْمَائِدَةِ الَّتِي نُزِلَتْ مِنْ سَمَاءٍ مَشِيَّتِكَ وَهَوَاهِ

فَضْلِكَ لَمْرِيضٍ أَحَاطَ كَرَمُكَ الْمُمْكِنَاتِ وَ

سَبَقَتْ رَحْمَتُكَ الْكَائِنَاتِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

سُبْحَانَكَ يَا إِلَهِي أَنْتَ تَعْلَمُ بِأَنَّ قَلْبِي ذَابَ

فِي أَمْرِكَ وَيَغْلِي دَمِي فِي كُلِّ عِرْقِي مِنْ نَارِ حُبِّكَ

وَكُلُّ قَطْرَةٍ مِنْهُ يُنَادِيكَ بِلِسَانِ الْحَالِ بِرَبِّي

الْمُتَعَالِ فَاسْفِكْنِي عَلَى الْأَرْضِ فِي سَبِيلِكَ

لِيَنْبِتَ مِنْهَا مَا أَرَدْتَهُ فِي الْوَجْهِكَ وَسَتْرَتَهُ

عَنْ أَنْظُرِ عِبَادِكَ إِلَّا الَّذِينَ شَرِبُوا كَوْثَرَ الْعِلْمِ
 مِنْ أَيَادِي فَضْلِكَ وَسَلَسِيْلَ الْعِرْفَانِ مِنْ
 كَأْسِ عَطَائِكَ وَأَنْتَ تَعْلَمُ يَا إِلَهِي بِأَنِّي مَا أَرَدْتُ
 فِي أَمْرٍ إِلَّا أَمَرَكُ وَمَا قَصَدْتُ فِي ذِكْرٍ إِلَّا ذَكَرَكَ
 وَمَا تَحَرَّكَ قَلْبِي إِلَّا وَقَدْ أَرَدْتُ بِهِ رِضَانَكَ
 وَإِظْهَارَ مَا أَمَرْتَنِي بِهِ بِسُلْطَانِكَ تَرَانِي يَا إِلَهِي
 مُتَحَيِّرًا فِي أَرْضِكَ إِنْ أَذْكَرُ مَا أَمَرْتَنِي بِهِ
 يَعْتَرِضُ عَلَيَّ خَلْقُكَ وَإِنْ أَتْرُكُ مَا أَمَرْتُ
 بِهِ مِنْ عِنْدِكَ أَكُونُ مُسْتَحِقًّا لِسِبَاطِ قَهْرِكَ

وَبَعِيدًا عَنِ رِيَاضِ قُرْبِكَ لَا فَوْعَ عَزَّتِكَ أَقْبَلْتُ
 إِلَى رِضَائِكَ وَأَعْرَضْتُ عَمَّا تَهْوَى بِهِ نَفْسُ
 عِبَادِكَ وَقَبِلْتُ مَا عِنْدَكَ وَتَرَكْتُ مَا يَبْعِدُنِي
 عَنْ مَكَامِنِ قُرْبِكَ وَمَعَارِجِ عِزِّكَ فَوْعَ عَزَّتِكَ
 بِحُبِّكَ لَا أَجْزَعُ عَنْ شَيْءٍ وَفِي رِضَائِكَ لَا أَنْزَعُ
 مِنْ بَلَايَا الْأَرْضِ كُلِّهَا لَيْسَ هَذَا إِلَّا بِحَوْلِكَ
 وَقُوَّتِكَ وَفَضْلِكَ وَعِنَايَتِكَ مِنْ غَيْرِ اسْتِحْقَاقٍ
 بِذَلِكَ فَيَا إِلَهِي هَذَا كِتَابٌ أُرِيدُ أَنْ أُرْسِلَهُ
 إِلَى السُّلْطَانِ وَأَنْتَ تَعْلَمُ بِأَنِّي مَا أَرَدْتُ مِنْهُ

الْأَظْهُورَ عَدْلِهِ لِخَلْقِكَ وَبُرُوزَ الطَّافِيهِ لِأَهْلِ

مَمْلَكَتِكَ وَإِنِّي لِنَفْسِي مَا أَرَدْتُ إِلَّا مَا أَرَدْتَهُ

وَلَا أُرِيدُ بِمَحْوَلِكَ إِلَّا مَا تُرِيدُ عُدِمْتَ كَيْنُونَهُ

تُرِيدُ مِنْكَ دُونَكَ فَوَعِزَّتِكَ رِضَائِكَ مُنْتَهَى أَمَلِي

وَمَشِيَّتِكَ غَايَةُ رَجَائِي يَا أَلْهِي هَذَا الْفَقِيرُ

الَّذِي تَسَبَّحَ بِذَيْلِ غَنَائِكَ وَهَذَا الذَّلِيلُ

الَّذِي يَدْعُوكَ يَا نَكَّ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْعَظِيمُ

أَيْدِي يَا أَلْهِي حَضْرَةَ السُّلْطَانِ عَلَى إِجْرَاءِ حُدُودِكَ

بَيْنَ عِبَادِكَ وَإِظْهَارِ عَدْلِكَ بَيْنَ خَلْقِكَ لِتَحْكُمَ

عَلَىٰ هَذِهِ الْفِئَةِ كَمَا يَخْكُمُ عَلَىٰ مَا دُونَهُمْ إِنَّكَ
 أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ .

حسب الأذن واجازة سلطان زمان ابن عبد
 از مقوسر بر سلطانی بعراق عرب توجه نمود و
 دوازده سنه در آن ارض ساکن و در مدت توقف
 شرح احوال در پیشگاه سلطانی معروض نشد
 و همچنین بدول خارجه اظهاری نرفت متوکلاً
 علی الله در آن ارض ساکن تا آنکه یکی از مأمورین
 وارد عراق شد و بعد از ورود در صدراذیت

جمعی فقراء افتاد هر روز با غوای بعضی از علما
 ظاهره و غیره متعرض این عباد بوده مع آنکه ابدًا
 خلاف دولت و ملت و مغایر اصول و آداب اهل
 مملکت از این عباد ظاهر نشده و این عبد ^{حظه} بملا
 آنکه مبادا از افعال معتدین امری منافی رأی جهان
 آرای سلطانی احداث شود لذا اجمالی بیاب وزارت
 خارجه میرزا سعیدخان اظهار رفت تا در پیشگاه
 حضور معروض دارد و بآنچه حکم سلطانی صدور
 یابد معمول گردد مدت‌ها گذشت و حکمی صدر نیافت

تا آنکه امر بمقامی رسید که بیم آن بود بگفته شدن
 برپاشود و خون جمعی ریخته گردد لا بداً حفظاً
 لعباد الله معدودی بوالی عراق توجه نمودند
 اگر بنظر عدل در آنچه واقع شده ملاحظه
 فرمایند برمرآت قلب منیر روشن خواهد
 شد که آنچه واقع شده نظر بمصلحت بوده
 و چاره جز آن برحسب ظاهر نه ذات شاهانه
 شاهد و گواهند که در هر بلد که معدودی
 از این طائفه بوده اند نظر بتعدی بعضی از

حکام نارحرب وجدال مشتعل می شد
 ولکن این فانی بعد از ورود عراق کل را از
 فساد و نزاع منع نموده و گواه این عبد عمل
 اوست چه که کل مطلعند و شهادت میدهند
 که جمعیت این حزب در عراق اکثر از جمیع
 بلدان بوده معدک احدی از حد خود تجاوز
 ننموده و بنفسی متعرض نشده قریب پا نزرده
 سنه میشود که کل ناظرأ الی الله و متوکلاً علیہ
 ساکنند و آنچه برایشان وارد شد صبر نموده اند

و بحق گذاشته اند و بعد از ورود این عبد
 باین بلد که موسوم بادرنه است بعضی از اهل
 عراق و غیره از معنی نصرت که در کتب الهی
 نازل شده سؤال نموده اند اَجْوِبَةُ شَتَّى در
 جواب ارسال یکی از آن اجوبه در این ورقه
 عرض میشود تا در پیشگاه حضور واضح گردد
 که این عبد جز صلاح و اصلاح بامری ناظر
 نبوده و اگر بعضی از الطاف الهیه که من غیر
 استحقاق عنایت فرموده واضح و مکشوف نباشد

اینقدر معلوم میشود که بعنایت و اسعه و رحمت

سابقه قلب را از طراز عقل محروم نفرموده

صورت کلماتی که در معنی نصرت عرض شد

این است هو الله تعالی معلوم بوده که حق

جل ذکره مقدس است از دنیا و آنچه در اوست

و مقصود از نصرت این نبوده که نفسی بنفسی

محاربه و یا مجادله نماید سلطان یفعل ما یشاء

ملکوت انشاء را از برون بیدر ملک گذاشته

و ایشانند مظاهر قدرت الهیه علی قدر مراتبهم

اگر در ظلّ حق وارد شوند از حق محسوب و الا

إِنَّ رَبَّكَ لَعَلِيمٌ وَخَبِيرٌ وَأَنْجِهَ حَقَّ جَلِّ ذِكْرِهِ

از برای خود خواسته قلوب عباد او است که

کناؤذکر و محبت ربانیه و خزائن علم و حکمت

الهیّه اند لمریزل اراده سلطان لایزال این

بوده که قلوب عباد را از اشارات دنیا و مافیها

طاهر نماید تا قابل انوار تجلیات ملک اسماء

و صفات شوند پس باید در مدینه قلب

بیگانه راه نیابد تا درست یگانه بمقر خود آید

یعنی تجلی اسماء و صفاتش نه ذاته تعالی چه که
آن سلطان بی‌مثال لازال مقدس از صعود
و نزول بوده و خواهد بود پس نصرت الیوم
اعتراض بر احدی و مجارله با نفسی نبوده و نخواهد
بود بلکه محبوب آن است که مدائن قلوب
که در تصرف جنود نفس و هوئی است بسیف
بیان و حکمت و تبیان مفتوح شود لذا هر
نفسی که اراده نصرت نماید باید اول بسیف
معانی و بیان مدینه قلب خود را تصرف نماید

و از ذکر ما سوی الله محفوظ دارد و بعد بمداش

قلوب توجه کند این است مقصود از نصرت

ابدأ فساد محبوب حق نبوده و نیست و آنچه

از قبل بعضی از جهال ارتکاب نموده اند

ابدأ مرضی نبوده **إِنْ تَقْتُلُوا فِي رِضَا لِحَيْرٍ**

لَكُمْ مِنْ أَنْ تَقْتُلُوا الیوم باید احتبای الهی

بشأنی در مابین عباد ظاهر شوند که جمیع را

با فعال خود برضوان ذی الجلال هدایت

نمایند **قَسَمَ بِأَفْتَابِ افُقِ تَقْدِيسِ** که ابدأ

دوستان حق ناظر بارض و اموال فانیه او
 نبوده و نخواهند بود حق لازال ناظر بقلوب
 عباد خود بوده و این هم نظر بعنایت کبری است
 که شاید نفوس فانیه از شئون ترا بیه
 طاهر و مقدّس شوند و بمقامات باقیه
 وارد گردند و الا آن سلطان حقیقی بنفسه
 لنفسه مستغنی از کل بوده نه از حجت ممکنات
 نفعی با و راجع و نه از بغضشان ضرری وارد
 کل از امکانه ترا بیه ظاهر و با و راجع خواهند شد

وحق فرداً واحداً در مقر خود که مقدس از
 مکان و زمان و ذکر و بیان و اشاره و وصف
 و تعریف و علو و دنو بوده مستقر و لا یعلم
 ذلک الا هو و من عنده علم الكتاب لا اله
 الا هو العزيز الوهاب انتهى. ولكن حسن
 اعمال منوط بآنکه ذات شاهانه بنفسه
 بنظر عدل و عنایت در آن نظر فرماید و بر این
 بعضی من دون بینه و برهان کفایت نفرماید
 نسأل الله بان یؤید السلطان علی ما اراد

وَمَا أَرَادَ يَذَّبَنِي أَنْ يَكُونَ مُرَادَ الْعَالَمِينَ وَبَعْدَ

این عبد را باستانبول احضار نمودند با جمعی

از فقراء وارد آن مدینه شدیم و بعد از ورود

ابداً با احدی ملاقات نشد چه که مطلبی

نداشتیم و مقصودی نبود جز آنکه بیرهان

بر کل مبرهن گورد که این عبد خیال فساد

نداشته و ابداً با اهل فساد معاشرت

قَوْلَ الَّذِي أَنْطَقَ لِسَانَ كُلِّ شَيْءٍ بِثَنَاءِ نَفْسِهِ

نظر بمراعات بعض مراتب توجه بجهتی صعب

بوده و لکن لحفظ نفوس این امور واقع شده

إِنَّ رَبِّي يَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَإِنَّهُ عَلِيمٌ بِمَا أَقُولُ شَهِيدٌ

ملك عادل ظلّ الله است در ارض باید کل در

سایه عدلش مأوی گیرند و در ظلّ فضلش

بیا ساینند این مقام تخصیص و تحدید نیست

که مخصوص ببعضی دون بعضی شود چه که

ظلّ از مظلّ حاکی است حقّ جلّ ذکوه خود را

رب العالمین فرموده زیرا که کل را ترتیب

فرموده و میفرماید فَتَعَالَى فَضْلُهُ الَّذِي

سَبَقَ الْمُمَكِّنَاتِ وَرَحْمَتُهُ الَّتِي سَبَقَتْ الْعَالَمِينَ

این بسی واضح است که صواب یا خطا علی زعم

القوم این طائفه اموری که بآن معروفند آن را

حق دانسته و اخذ کرده اند لذا از ما عِنْدَهُمْ

إِبْتِغَاءً لِمَا عِنْدَ اللَّهِ گذشته اند و همین گذشتن

از جان در سبیل محبت رحمن گواهدیت صادق

و شاهدیست ناطق علی ما هُمْ يَدْعُونَ آیا

مشاهده شده که عاقل من غیر دلیل و برهان

از جان بگذرد و اگر گفته شود این قوم مجنونند

این بسی بعید است چه که منحصر بیک نفس و دو نفس
 نبوده بلکه جمعی کثیر از هر قبیل از کوثر معارف
 الهی سرمست شده بمشهد فدا در ره دوست
 بجان و دل شتافته اند اگر این نفوس که لله
 از ما سوا گذشته اند و جان و مال در سبیلش
 ایثار نموده اند تکذیب شوند بکدام حجّت و
 برهان صدق قول دیگران **عَلَىٰ مَا أُمِّمَ عَلَيْهِ** در
 محضر سلطان ثابت میشود مرحوم حاجی سید
مُحَمَّدٌ أَعْلَى اللَّهِ مَقَامَهُ وَأَغْمَسَهُ فِي لُجَّةِ بَحْرِ

رَحْمَتِهِ وَغُفْرَانِهِ بِأَنَّهُ أَزْأَعْلَمُ عِلْمَ عَصْرِ هُوْنِدِ

وَآتَقَى وَأَزْهَدَ أَهْلَ زَمَانِ خُودِ وَجَلَالَتِ قَدْرُهُ

بِمَرْتَبَةٍ بُوْدِهِ كَمَا أَنَّ السَّنَّ بِرِيَّتِهِ كُلِّ بَدْرٍ وَشَائِشِ نَاطِقِ

وَبُرْهَدِ وَوَرَعِشِ مَوْقِنِ دَرِغَزَائِیِ بَادُوسِ بِأَنَّهُ

خُودِ فِتْوَائِیِ جِهَادِ فَرْمُودِنْدِ وَازِوَطَنِ مَعْرُوفِ

بِنَصْرَتِ دِیْنِ بِأَعْلَمِ مَبِیْنِ تَوَجُّهِ نَمُودِنْدِ مَعْدَلِكِ

بِبَطْشِ یَسِیْرٍ اَزْ خَیْرِ كَثِیْرٍ كُذِّ شَتْنِدِ وَمَرَاجَعَتِ فَرْمُودِنْدِ

يَا لَيْتَ كُشِفَ الْغَطَاءُ وَظَهَرَ مَا سَتَرَ عَنِ الْاَبْصَارِ

وَاین طایفه بیست سنه متجاوز است که در ایام

ولیاپی بسطوت غضب خاقانی معذب و از هبوط

عواصف قهر سلطانی هر یک بدیاری افتاده اند

چه مقدار از اطفال که بی پدر مانده اند و چه

مقدار از آباء که بی پسر گشته اند و چه مقدار

از اتهامات که از بیم و خوف جرأت آنکه بر اطفال

مقتول خورد نوحه نمایند نداشته اند و بسوی از

عباد که در عشتی با کمال غنا و ثروت بوده اند

و در اشراق در نهایت فقر و زلت مشاهده شده اند

مَا مِنْ أَرْضٍ إِلَّا وَقَدْ صِغَتْ مِنْ دِمَائِهِمْ وَمَا

مِنْ هَوَاءٍ إِلَّا وَقَدْ اِرْتَفَعَتْ إِلَيْهِ زَفْرَانُهُمْ وَدَر

این سنین معدودات من غیر تقطیل از سحاب

قضا سهام بلا باریده و مع جمیع این قضایا و بلا یا

نا رحب الہی در قلوبشان بشانی مشتعل کہ

اگر کل را قطعہ قطعہ نمایند از حب محبوب عالمیان

نگذرند بلکه بجان مشتاق و آملند آنچه را در

سبیل الہی وارد شود . ای سلطان نسما ت

رحمت و رحمن این عباد را تغلیب فرموده و بشر

احدیہ کشیدہ گواہ عاشق صادق در آستین باشد

ولكن بعضی از علمای ظاهره قلب انور ملیک زما
 نسبت بِمُخْرِمَانِ حَرِّمِ رَحْمَانِ وَقَاصِدِ اَزْكَعْبَةِ
 عرفان مکدر نموده اند ای کاش رأی جهان
 آرای پادشاهی بر آن قرار میگرفت که این عبد
 با علمای عصر مجتمع میشد و در حضور حضرت
 سلطان اتیان حجّت و برهان می نمود این عبد
 حاضر و از حقّ آمل که چنین مجلسی فراهم آید
 تا حقیقت امر در ساحت حضرت سلطان واضح
 و لائح گردد و بعد الْأَمْرُ بِبَيْدِكَ وَأَنَا حَاضِرٌ تَلِقَاءَ

سَبْرِي سَلْطَنَتِكَ فَاحْكُمْ لِي اَوْ عَلَيَّ خَدَاوَنِدِ جَمْنِ

در فوقان که حجت باقیه است مابین ملا اکو

میفرماید فَتَمَنُّوْا الْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِيْنَ تَمَنَّا

موت را برهان صدق فرموده و بر مرآت ضمیر

منیر معلوم است که الیوم کدام حزیند که از جان

در سبیل معبود عالمیان گذشته اند و اگر کتب

استدلالیه این قوم در اثبات ما هم علیه بدما

مسفوکه فی سبیله تعالی مرقوم می شده این کتب

لا یحیی مابین برتیه ظاهر و مشهور بود حال چگونه

این قوم را که قول و فعلشان مطابقت می توان

انکار نمود و نفوسی را که از یک ذره اعتبار در سبیل

مختار نگذاشته و نمیگذرند تصدیق نمود بعضی

از علماء که این بنده را تکفیر نموده اند ابداملاقاً

نموده اند و این عبد را ندیده اند و از مقصود

مطلع نشده اند و معدک قالوا ما ارادوا و

يَفْعَلُونَ مَا يُرِيدُونَ هر دعوی را برهان باید

محض قول و اسباب زهد ظاهر نبوده ترجمه

چند فقره از فقرات صحیفه مکنونه فاطمیه صَلَّى اللهُ

علیها که مناسب این مقام است بلسان پارسی

عرض میشود تا بعضی از امور مستوره در پیشگاه

حضور مکشوف شود و مخاطب این بیانات در صحیفه

مذکوره که بکلمات مکنونه الیوم معروفست قومی

هستند که در ظاهر بعلم و تقوی معروفند و در

باطن مطیع نفس و هوئی . میفرماید ای بیوفایان

چرا در ظاهر دعوی شبانی کنید و در باطن زئب

اغنام من شده اید مثل شما مثل ستاره قبل

از صبح است که در ظاهر درزی و روشن است

و در باطن سبب اضلال و هلاکت کاروانهای
 مدینه و دیار من است و همچنین میفرماید ای
 بظاهرا راسته و بیاطن کاسته مثل تو مثل آب
 تلخ صافی است که کمال لطافت و صفا از او در
 ظاهر مشاهده شود و چون بدست صراف زائقه
 احدیه افتد قطرمئی از آن را قبول نفرماید تجلی
 آفتاب در تراب و مرآت هردو موجود و لکن از
 فَرَقْدَان تا ارض فوق دان بلکه فوق بی منتهی
 در میان و همچنین میفرماید ای پسر دنیا

بسا سحرگاهان تجلی عنایت من از مشرق لامکان
 بمکان تو آمد و تورا در بستر راحت بغیر مشغول دید
 و چون برق روحانی بمقرع عز نورانی رجوع نمود و در
 مکان قوب نورد جنود قدس اظهارنداشتم و خجالت
 تورا نپسندیدم و همچنین میفرماید ای مدعی
 دوستی من در سحرگاهان نسیم عنایت من بر تو
 مرورد نمود و تورا بر فراش غفلت خفته یافت و بر
 حال تو گریست و بازگشت انتهی ، لذا در پیشگاه
 عدل سلطانی نباید بقول مدعی اکتفا رود و در

فوقان که فارق بین حق و باطل است میفرماید

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا

أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْحِرُوا عَلَى مَا فَعَلْتُمْ

نَادِمِينَ ودر حدیث شریف وارد لا تُصَدِّقُوا

النَّمَامَ بر بعضی از علماء امور مشتبہ شده و این

عبدالراندیده اند و آن نفوس که ملاقات نموده اند

شهادت میدهند که این عبد بغیر ما حکم الله فی

الکتاب تکلم نموده و باین آیه مبارکه زا کر قول ^{لنا}

هَلْ تَنْقِمُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا

وَمَا نُزِّلَ مِنْ قَبْلُ اِی پادشاه زمان چشمهای
 این آوارگان بشتر رحمت رحمن متوجه و ناظر
 والبته این بلا یارا رحمت کبری از پی و این شاید
 عطنی را رضاء عظیم از عقب و لکن امید چنانست
 که حضرت سلطان بنفسه در امور توجه فرمایند
 که سبب رجای قلوب گردد و این خیر محض است
 که عرض شد وَكَفَى بِاللّٰهِ شَهِيدًا سُبْحَانَكَ
 اللَّهُمَّ يَا إِلَهِي أَشْهَدُ بِأَنَّ قَلْبَ السُّلْطَانِ قَدْ
 كَانَ بَيْنَ إِصْبَعِي قُدْرَتِكَ لَوْ تُرِيدُ قَلْبَهُ يَا إِلَهِي

إِلَى شَطْرِ الرَّحْمَةِ وَالْإِحْسَانِ وَإِنَّكَ أَنْتَ الْمُتَعَالَى
 الْمُقْتَدِرُ الْمُنْتَانُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْغَنِيُّ الْمُسْتَعَانُ
 در شرایط علما میفرماید وَاَمَّا مَنْ كَانَ مِنَ الْفُقَهَاءِ
 صَائِتًا لِنَفْسِهِ حَافِظًا لِدِينِهِ مُخَافًا لِفَالِهِوَاهُ مُطِيعًا
 لِأَمْرِ مَوْلَاهُ فَلِلْعَوَامِّ أَنْ يُقْلِدُوهُ إِلَى آخِرِهَا وَكَرَى
 پادشاه زمان باین بیان که از لسان مظهر وحی
 رحمن جاری شده ناظر شوند ملاحظه میفرمایند
 که متصفین باین صفات وارده در حدیث شریف
 اقل از کبریت احمرند لذا هر نفسی که مدعی علم است

قولش مسموع نبوده و نیست و همچنین در ذکر فقها
 آخر الزمان میفرماید فقهاءُ ذلِكَ الزَّمانِ
 اَسْرَفُوهَا تَحْتَ ظِلِّ السَّمَاءِ مِنْهُمْ خَرَجَتِ الْفِتْنَةُ
 وَإِلَيْهِمْ تَعُودُ و همچنین میفرماید إِذَا ظَهَرَتْ
 رَايَةُ الْحَقِّ لَعَنَّا أَهْلَ الشَّرْقِ وَالْغَرْبِ و اگر
 این احادیث را نفسی تکذیب نماید ثبوت آن
 بر این عبد است چون مقصود اختصار است
 لذا تفصیل رواة عرض نشد علمائی که فی الحقیقه
 از کاس انقطاع آشامیده اند ابداً متعرض این عبد

نشده اند چنانچه مرحوم شیخ مرتضیٰ اعلیٰ الله

مَقَامَهُ وَاسْكَنَهُ فِي ظِلِّ قِبَابِ عِنَايَتِهِ دَرِ اَيَّامِ

توقف در عراق اظهار محبت میفرمودند و بغير

مَا اٰذِنَ اللهُ دَرِ اِيْنِ اَمْرِ تَكَلَّمُ نَمُوْدُنْدُ نَسْأَلُ اللهُ

اِنْ يُّوْفِقَ الْكُلَّ عَلٰى مَا يَحِبُّ وَيَرْضٰى حَالِ جَمِيْعِ

نفوس از جمیع امور چشم پوشیده اند و باذیت

این طائفه متوجهند چنانچه اگر از بعضی که بعد

از فضل باری در ظل مرحمت سلطانی آرمیده اند و

بنعمت غیر متناهیة متعتمد سؤال شود که در جزای

نعمت سلطانی چه خدمت اظهار نموده اید
 بحسن تدبیر مملکتی بر ممالک افزودید و یا بامری
 که سبب آسایش رعیت و آبادی مملکت و ابقای
 ذکر خیر دولت شود توجه نموده اید جوابی ندارند
 جز آنکه جمعی را صدق و یا کذب با سم با پی در حضور
 سلطان معروض دارند و بعد بقتل و تا راج
 مشغول شوند چنانچه در تبریز و منصوریه مصر
 بعضی را فروختند و زخارف کثیره اخذ نمودند
 و ابدار پیشگاه حضور سلطان عرض نشده

کل این امور نظر بآن واقع شده که این فقرا را
 بی معین یافته اند از امور خطیره گذشته اند و
 باین فقرا پرداخته اند طوائف متعدده و ملل
 مختلفه در ظل سلطان مستتر میزند یک طائفه
 هم این قوم باشند بلکه باید علوهت و سمو فطرت
 ملازمان سلطانی بشانی مشاهده شود که در
 تدبیر آن باشند که جمیع ادیان در سایه سلطان
 در آیند و ما بین کل بعدل حکم رانند اجرا ی
 حدود الله محض عدلست و کل بآن راضی

بلکه حد و را آهسته سبب و علت حفظ برتیه بوده

و خواهد بود بقوله تعالی و لَكُمْ فِي الْقِصَاصِ

حَيَاةٌ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ از عدل حضرت سلطان

بعید است که بخطای نفسی جمعی از نفوس مورد

سیاط غضب شوند حق جل ذکره میفرماید

لَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى و این بسی معلوم که

در هر طائفه عالم و جاهل عاقل و غافل فاسق

و متقی بوده و خواهد بود و ارتکاب امور شنیعه

از عاقل بعید است چه که عاقل یا طالب نیاست

ویا تارك آن اگر تارك است البته بغير حق توجّه نماید
 واز این گذشته خشية الله او را از ارتكاب نفعاً
 منهيّه مذمومه منع نماید و اگر طالب دنیا است
 اموری که سبب و علت اعراض عباد و وحشت
 من فی البلاد شود البته ارتكاب نماید بلکه
 با عمالی که سبب اقبال ناس است عامل شود
 پس مبرهن شد که اعمال مردوده از انفس جاهله
 بوده و خواهد بود نَسَأَ اللّٰهُ بِاَنْ يَّحْفَظَ عِبَادَهُ
 عَنِ التَّوَجُّهِ اِلٰى غَيْرِهِ وَيُقَرِّبَهُمْ اِلَيْهِ اِنَّهُ عَلٰى كُلِّ

شَيْءٌ قَدِيرٌ سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ يَا إِلَهِي سَمِعَ حَبِيبِي

وَتَرَى حَالِي وَضُرِّي وَابْتِلَائِي وَتَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي

إِنْ كَانَ نِدَائِي خَالِصًا لَوَجْهِكَ فَاجْذِبْ بِهِ

قُلُوبَ بَرِيَّتِكَ إِلَى أُنْفُسِ سَمَاءِ عِرْفَانِكَ وَقَلْبَ

السُّلْطَانِ إِلَى يَمِينِ عَرْشِ سَمِكَ الرَّحْمَنِ ثُمَّ

ارْزُقْهُ يَا إِلَهِي لِتَعْمَةِ الَّتِي نُزِلَتْ مِنْ سَمَاءِ كَرَمِكَ

وَسَحَابِ رَحْمَتِكَ لِيَنْقَطِعَ عَمَّا عِنْدَهُ وَيَتَوَجَّهَ

إِلَى شَطْرِ الطَّافِكِ أَيْ رَبِّ أَيْدِهِ عَلَى نَصْرَتِهِ

أَمْرِكَ وَإِعْلَاءِ كَلِمَتِكَ بَيْنَ خَلْقِكَ ثُمَّ أَنْصُرْهُ

بُجُورِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ لِيَسْخِرَ الْمَدَائِنَ بِاسْمِكَ

وَيَحْكُمَ عَلَيَّ مِنْ عَلَى الْأَرْضِ كُلِّهَا بِقُدْرَتِكَ وَسُلْطَانِكَ

يَا مَنْ بِيَدِكَ مَلَكُوتُ الْأَيْجَادِ وَإِنَّكَ أَنْتَ الْحَكِيمُ

فِي الْمَبْدِئِ وَالْمَعَادِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ الْفَرِيدُ

الْحَكِيمُ بِشَأْنِ أَمْرٍ أَدْرِي بِسَيِّغَاهُ حُضُورِ سُلْطَانِي

مشتبه نموده اند که اگر از نفسی از این طایفه

عمل قبیح صادر شود آن را از مذهب این عباد

میشمرند فَوَالَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ إِنْ عِبَادَتِكَ

مکاره راجای نرند انسته تا چه رسد با آنچه صریحاً

در کتب الهی نهی آن نازل شده حق ناس را از شراب

خمر نهی فرموده و حرمت آن در کتاب الهی نازل

و ثبت شده و علمای عصر کثراً لَهِ امثالَهُمْ طَرَأُ

ناس را از این عمل شنیع نهی نموده اند معدک

بعضی مرتکبند حال جزای این عمل بنفوس غافله

راجع و آن مظاهر عزت قدیس مقدّس و مبترا

يَشْهَدُ بِتَقْدِيرِهِمْ كُلُّ الْوُجُودِ مِنَ الْغَيْبِ وَ

الشُّهُورِ بَلَىٰ اَيْنَ عِبَادِ حَقِّ رَايَفْعَلْ مَا يَشَاءُ وَ بِحَكْمِ

ما یزید میدانند و ظهورات مظاهر احدیة را

در عوالم ملکیت محال ندانسته اند و اگر نفسی محال

داند چه فرق است مابین او و قومی که یدالله را

مفلول دانسته اند و اگر حق جلّ ذکره را مختار

دانند باید هر امری که از مصدر حکم آن سلطان

قدم ظاهر شود کل قبول نمایند لا مَفْرَ و لا مَهْرًا

لِأَحَدٍ إِلَّا إِلَى اللَّهِ لَا غَاصِمَ وَلَا مَلْجَأَ إِلَّا إِلَيْهِ

و امری که لازم است اتیان دلیل و برهان مدعی

عَلَى مَا يَقُولُ وَيَدَّعِي دیگر اعراض ناس از عالم

و جاهل منوط نبوده و نخواهد بود انبیاء که لئالی

بجراح دیتہ و مہابط وحی الہیہ اند محل اعراض

واعتراض ناس واقع شدہ اند چنانچہ میفرماید

وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَجَادَلُوا

بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَهُمْ جُنِينَ مِيفرَمَآ

مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ

در ظہور خاتم انبیاء و سلطان اصفیاء روح العالین

فداء ملاحظہ فرمائید کہ بعد از اشراق شمس

حقیقت از افق حجاز چہ مقدار ظلم از اہل

ضلال بر آن مظہر عز ذی الجلال وارد شدہ

بشأنی عباد غافل بودند که اذیت آن حضرت را
 از اعظم اعمال و سبب وصول بحق متعال میدانستند
 چه که علمای آن عصر در سنین اولیه از یهود
 و نصاری از آن شمس افق اعلی اعراض نمودند
 و باعراض آن نفوس جمیع ناس از وضع و شریف
 بر اطفای نور آن نیز ا فوق معانی کمر بستند اسامی
 کل در کتب مذکور است از جمله وهب بن راهب
 و کعب بن اشرف و عبدا لله ابی و امثال آن نفوس
 تا آنکه امر بمقامی رسید که در سفک دم اطهوان

حضرت مجلس شوری ترتیب دادند چنانچه حق

جل ذکره خبر فرموده. وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ

كَفَرُوا الْيُسْتُونَكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يَخْرُجُوكَ وَيَمْكُرُونَ

وَيَمْكُرُوا اللَّهَ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ وَهَمَّجِنِينَ مِيفَوْمًا

وَإِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنِ اسْتَطَعْتَ

أَنْ تَبْتَغِيَ نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سَلْمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ

بِآيَةٍ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَى فَلَا تَكُونَنَّ

مِنَ الْجَاهِلِينَ تَالله از مضمون این دو آیه

مبارکه قلوب مقربین در احتراق است و امثال

این امور وارده محققه از نظر محو شده و ابداً تفکر
 ننموده و نمینمایند که سبب اعراض عباد در احیاء
 ظهور مطالع انوار الهیه چه بوده و همچنین
 قبل از خاتم انبیاء در عیسی بن مریم ملاحظه فرمایند
 بعد از ظهور آن مظهر رحمن جمیع علماء آن سازج
 ایمان را بکفر و طغیان نسبت داده اند تا بالاخره
 با اجازه حناس که اعظم علمای آن عصر بود و
 همچنین قیافا که اقصی القضاة بود بر آن حضرت
 وارد آوردند آنچه را که قلم از ذکرش خجل و عاجز است

ضَاقَتْ عَلَيْهِ الْأَرْضُ بِوُسْعِهَا إِلَىٰ أَنْ عَرَّجَهُ اللَّهُ

إِلَى السَّمَاءِ وَكَرْتَفْصِيلِ جَمِيعِ أَنْبِيَاءِ عَرَضِ شُورِ

بِیم آنست که کسالت عارض گردد و مخصوص علمای

توراة بر آنند که بعد از موسی نبی مستقل صاحب

شریعت نخواهد آمد نفسی از اولاد داود ظاهر

خواهد شد و او مروج شریعت توراة خواهد بود

تا با عانت او حکم توراة ما بین اهل شرق و غرب

جاری و نافذ گردد و همچنین اهل انجیل حال

دانسته اند که بعد از عیسی بن مریم صاحب امر

جدید از مشرق مشیت الهی اشراق نماید و مستدل
 باین آیه شده اند که در انجیل است **إِنَّ السَّمَاءَ**
وَالْأَرْضَ تَزُولَانِ وَلَكِنْ كَلَامُ ابْنِ الْإِنْسَانِ لَنْ
يَزُولَ أَبَدًا و بر آنند که آنچه عیسی بن مریم ؑ
 فرموده و امر نموده تغییر نیابد در یک مقام از انجیل
 میفرماید **إِنِّي ذَاهِبٌ وَآتِي** و در انجیل یوحنا
 هم بشارت داده بروح تسلی دهند که بعد از
 من میآید و در انجیل لوقا هم بعضی علامات
 مذکور است و لکن چون بعضی از علمای آن ملت

هر بیانی را تفسیری بهوای خود نمودند لذا از
 مقصود محتجب ماندند فَيَا لَيْتَ أَزِنْتَ لِي
 يَا سُلْطَانُ لِنُرْسِلَ إِلَىٰ حَضْرَتِكَ مَا تَقَرَّبُ بِهِ
 الْعُيُونُ وَتَطْمَئِنُّ بِهِ النَّفُوسُ وَيُوقِنُ كُلُّ مَنْصُفٍ
 بِأَنَّ عِنْدَهُ عِلْمَ الْكِتَابِ وَبَعْضُ زَنَاسٍ چُون
 از جواب خصم عاجزند بحبل تحریف کتب متمسکند
 و حال آنکه زکو تحریف در مواضع مخصوصه بوده
 لَوْلَا إِعْرَاضُ الْجُهَلَاءِ وَإِعْمَاضُ الْعُلَمَاءِ لَقَلَّتْ
 مَقَالَاتُ فَرَحٍ بِهِنَّ الْقُلُوبُ وَتَطِيرُ إِلَىٰ الْهَوَاءِ الدَّائِمِ

يُسْمَعُ مِنْ هَبْرَيْرِ أَزْيَاجِهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَلَكِنْ

الآن لِعَدَمِ اقْتِضَاءِ الزَّمَانِ مُنِعَتِ اللِّسَانَ

عَنِ الْبَيَانِ وَخُتِمَ إِنْهَاءُ التَّبْيَانِ إِلَى أَنْ يَفْتَحَ اللَّهُ

بِقُدْرَتِهِ إِنَّهُ لَمَوْالِمُقْتَدِرُ الْقَدِيرُ سُبْحَانَكَ

اللَّهُمَّ يَا إِلَهِي أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي بِهِ سَخَّرْتَ

مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِأَنْ تَحْفَظَ سِرَاجَ

أَمْرِكَ بِرُجَا جَعْدُ قُدْرَتِكَ وَالطَّافِكِ لِثَلَاثَمُرِّ

عَلَيْهِ أَرْيَاحُ الْإِنْكَارِ مِنْ شَطْرِ الَّذِينَ غَفَلُوا

مِنْ أَسْرَارِ اسْمِكَ الْمُخْتَارِ ثُمَّ زِدْ نُورَهُ بِدُهْنِ

حِكْمَتِكَ إِنَّكَ أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ عَلَى مَنْ فِي أَرْضِكَ
 وَسَمَايِكَ أَيُّ رَبِّهِ أَسْأَلُكَ بِالْكَلِمَةِ الْعُلْيَا
 الَّتِي بِهَا فَرَعَ مَنْ فِي الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ الْأَمِنُ
 تَمَسَّكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى بِأَنْ لَا تَدْعَنِي بَيْنَ
 خَلْقِكَ فَأَرْفَعُنِي إِلَيْكَ وَأَدْخِلْنِي فِي ظِلَالِ
 رَحْمَتِكَ وَأَشْرِبْنِي زُلَّالَ خَمْرِ عِنَايَتِكَ لِأَسْكُنَ
 فِي خِيَابِ مَجْدِكَ وَقِيَابِ الطَّافِكِ إِنَّكَ أَنْتَ
 الْمُقْتَدِرُ عَلَى مَا تَشَاءُ وَإِنَّكَ أَنْتَ الْمُهَيِّمُ الْقَيُّومُ
 يَا سُلْطَانَ قَدْ خَبَّتْ مَصَابِيحُ الْإِنصَافِ وَاشْتَعَلَتْ

نَارُ الْأَعْتَسَافِ فِي كُلِّ الْأَطْرَافِ إِلَى أَنْ جَعَلُوا

أَهْلِي أُسَارِي مِنْ الزُّورَاءِ إِلَى الْمَوْصِلِ الْحَدْبَاءِ

لَيْسَ هَذَا أَوَّلُ حُرْمَةٍ هُتِكَتْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

يَنْبَغِي لِكُلِّ نَفْسٍ أَنْ يَنْظُرَ وَيَذْكُرَ فِيهَا وَرَدَعًا

إِلَى الرَّسُولِ إِذْ جَعَلَهُمُ الْقَوْمُ أُسَارِي وَادْخَلُوهُمْ

فِي دِمَشْقِ الْفِيحَاءِ وَكَانَ بَيْنَهُمْ سَيِّدُ السَّاجِدِينَ

وَسَنَدُ الْمُقَرَّبِينَ وَكَعْبَةُ الْمُسْتَأْقِنِينَ رُوحُ

مَا سِوَاهُ فِدَاءُهُ قَبِيلَ لَهُمْ أَنْتُمْ الْخَوَارِجُ قَالَ

لَا وَاللَّهِ مَخْنُ عِبَادُ أَمْتَابِ اللَّهِ وَأَيَاتِهِ وَبِنَا فَتَرَّ

ثَقَرُوا الْإِيمَانَ وَوَلَّحَتْ آيَةُ الرَّحْمَنِ وَيَذَكِّرُنَا لَتَّ
 الْبَطْحَاءُ وَمَا طَبَّتِ الظُّلْمَةُ الَّتِي خَالَتْ بَيْنَ الْأَرْضِ
 وَالسَّمَاءِ قَبِيلَ أَحْرَمَتُمْ مَا أَحَلَّهُ اللَّهُ أَوْحَلَلْتُمْ
 مَا حَرَّمَ اللَّهُ قَالَ غَنَّ أَوَّلُ مَنْ اتَّبَعَ أَوْ أَمِيرَ اللَّهِ
 وَغَنَّ أَصْلُ الْأَمْرِ وَمَبْدَأُهُ وَأَوَّلُ كُلِّ خَيْرٍ وَ
 مِنْهَا غَنَّ آيَةَ الْقِدَمِ وَذِكْرَهُ بَيْنَ الْأُمَمِ قَبِيلَ
 أَتْرَكْتُمْ الْقُرْآنَ قَالَ فِينَا أَنْزَلَهُ الرَّحْمَنُ وَغَنَّ نَسَائِمُ
 السَّبْحَانَ بَيْنَ الْأَكْوَانِ وَغَنَّ الشَّوَارِعُ الَّتِي
 انْشَعَبَتْ مِنَ الْبَحْرِ الْأَعْظَمِ الَّذِي أَحْيَى اللَّهُ بِهِ

الْأَرْضَ وَمُحِيْبَهَا بِهٖ بَعْدَ مَوْتِهَا وَمِنَّا انْتَشَرَتْ
 آيَاتُهٗ وَظَهَرَ تَبَيِّنَاتُهٗ وَبَرَزَتْ اٰثَارُهٗ وَعِنْدَنَا
 مَعَارِنِهٖ وَاَسْرَارُهٗ قَبِيْلَ لَايْحِي جُرْمٍ مُّلِيْمٍ قَالِ الْحُبِّي
 اللهُ وَاِنْ قَطَّاعِنَا عَمَّا سِوَاهُ اِنَّا مَا ذَكَرْنَا عِبَارَتُهٗ
 عَلَيْهِ السَّلَامُ بَلْ رَشَحْنَا رَشْحًا مِنْ اَلْبَحْرِ اَلْحَيَوَانِ
 الَّذِي كَانَ مُودَعًا فِي كَلِمَاتِهٖ لِيَجِيْ بِهٖ الْمُقْبِلُوْنَ
 وَيَطْلِعُوْا بِهَا وَرَدَّ عَلٰى اٰمَنَاءِ اللهِ مِنْ قَوْمٍ سَوِيْءٍ
 اَخْسَرِيْنَ وَنَزَى الْيَوْمَ يَعْتَرِضُوْنَ الْقَوْمَ عَلٰى
 الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا مِنْ قَبْلُ وَهُمْ يَظْلِمُوْنَ اَشَدَّ

بِمَا ظَلَمُوا وَلَا يَعْرِفُونَ تَاللَّهِ إِنِّي مَا أَرَدْتُ الْفَسَادَ

بَلْ تَطْهِيرَ الْعِبَادَ عَنْ كُلِّ مَا مَنَعَهُمْ عَنِ النَّقَرِ

إِلَى اللَّهِ مَا لَكَ يَوْمَ الثَّنَاءِ كُنْتُ نَائِثًا عَلَى مَصْجِعِي

مَرَّتْ عَلَيَّ نَفْحَاتُ رَبِّي الرَّحْمَنِ وَأَبْقَطْتَنِي مِنَ

النُّومِ وَأَمَرَنِي بِالنِّدَاءِ بَيْنَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ مَا كَانُ

هَذَا مِنْ عِنْدِي بَلْ مِنْ عِنْدِهِ وَيَشْهَدُ بِذَلِكَ

سُكَّانُ جِبْرُوتِهِ وَمَلَائِكَتُهُ وَأَهْلُ مَدَائِنِ عِزِّهِ

فَوَفَّقْهُ الْحَقَّ لَا أَجْزَعُ مِنَ الْبَلَايَا فِي سَبِيلِهِ

وَلَا عَنِ الرِّزَايَا فِي حُبِّهِ وَرِضَائِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ

الْبَلَاءُ غَارِيَةٌ لِهَيْدِهِ الدَّسَكْرَةُ الْخَضِرُ لَوْ زُبَالَةٌ
 لِيُصَابِحَهُ الذَّبْيُ بِهِ أَشْرَقَتِ الْأَرْضُ وَالسَّمَاءُ
 هَلْ يَبْقَى لِأَحَدٍ مَا عِنْدَهُ مِنْ ثَرَوَتِهِ أَوْ يُغْنِيهِ
 غَدًّا عَنِ مَالِكٍ نَاصِبَتِهِ لَوْ يَنْظُرُ أَحَدٌ فِي الَّذِينَ
 نَامُوا تَحْتَ الرِّضَامِ وَجَاوَرُوا الرِّغَامَ هَلْ يَقْدِرُ
 أَنْ يُمَيِّزَ رِمَمَ جَمَاجِمِ الْمَالِكِ عَنِ بَوَاجِمِ الْمَلُوكِ
 لِأَقْوَامِ الْمَلِكِ الْمَلُوكِ وَهَلْ يَعْرِفُ الْوَلَاةَ مِنَ
 الرُّعَاةِ وَهَلْ يُمَيِّزُ أَوْلِيَ الثَّرْوَةِ وَالْفَنَاءِ مِنَ اللَّهِ
 كَانَ بِلَا جِذَاءٍ وَرِطَاءٍ تَأَلَّفَ قَدْرِ فِعَالِ الْفَرَقِ الْإِلَيْنِ

قَضَى الْحَقَّ وَقَضَى بِالْحَقِّ آيِنَ الْعُلَمَاءِ وَالْفُضَلَاءِ

وَالْأَمْرَاءِ آيِنَ رِيقَةَ أَنْظَارِهِمْ وَحِدَّةُ أَبْصَارِهِمْ

وَرِيقَةُ أَفْكَارِهِمْ وَسَلَامَةُ أَذْكَارِهِمْ وَآيِنَ خِرَائِنِهِمْ

الْمَسْتُورَةَ وَزَخَارِفَهُمْ الْمَشْهُودَةَ وَسُرُورَهُمُ الْمَوْضُوعَةَ

وَفُرُشَهُمُ الْمَوْضُوعَةَ هَيْهَاتَ قَدْ صَارَ الْكُلُّ

بُورًا وَجَعَلَهُمْ قَضَاءُ اللَّهِ هَبَاءً مَشُورًا قَدْ نِيلَ

مَا كَنَزُوا وَتَشَّتْ مَا جَمَعُوا وَتَبَدَّرَ مَا كَتَمُوا

أَصْبَحُوا الْآيِرِي إِلَّا مَا كَانَتْهُمْ الْخَالِيَةُ وَسَقُوفُهُمْ

الْخَاوِيَةَ وَجَدُّوعُهُمُ الْمُنْقَعِرَةَ وَقَسِيْبُهُمُ الْبَالِيَةَ

إِنَّ الْبَصِيرَ لَا يَشْغَلُهُ أَمْوَالُ عَنِ النَّظَرِ إِلَى الْمَالِ
 وَالْخَيْرَ لَا تُصِيبُهُ الْأَمْوَالُ عَنِ التَّوَجُّهِ إِلَى
 الْغِنَى الْمُتَعَالِ آيِنَ مَنْ حَكَّمَ عَلَى مَا طَلَعَتِ الشَّمْسُ
 عَلَيْهَا وَأَسْرَفَ وَأَسْطَرَفَ فِي الدُّنْيَا وَمَا خُلِقَ
 فِيهَا آيِنَ صَاحِبِ الْكَيْبَةِ السَّمَاءِ وَالرَّايَةِ
 الصَّفْرَاءِ آيِنَ مَنْ حَكَّمَ فِي الزُّورَاءِ وَآيِنَ مَنْ
 ظَلَمَ فِي الْفَيْحَاءِ وَآيِنَ الَّذِينَ ارْتَعَدَ الْكَنُوزُ
 مِنْ كَرَمِهِمْ وَقُبِضَ الْبَحْرُ عِنْدَ بَسْطِ أَكْفِهِمْ
 وَهَمِيهِمْ وَآيِنَ مَنْ طَالَ زِرَاعُهُ فِي الْعُصْبَانِ

وَمَالَ ذَرْعُهُ عَنِ الرَّحْمَنِ آيِنَ الذَّهَبِ كَانَ أَنْ
 يَجْتَبِيَ اللَّذَاتِ وَيَجْتَبِيَ أَثْمَارَ الشَّهَوَاتِ آيِنَ
 رَبَّاتِ الْكَمَالِ وَذَوَاتِ الْجَمَالِ آيِنَ اغْصَانُكُمْ
 الْمُتَمَائِلَةَ وَأَفْنَانَهُمْ الْمُتَطَاوِلَةَ وَقُصُورَهُمْ
 الْعَالِيَةَ وَبَسَاتِينَهُمْ الْمَعْرُوشَةَ وَآيِنَ رِقَّةِ أَرْبَابِهَا
 وَرِقَّةِ نَسَبِهَا وَخَيْرِ مَائِهَا وَهَيْرِ أَرْبَابِهَا
 وَهَدِيرِ وَرِقَائِهَا وَحَفِيفِ أَشْجَارِهَا وَآيِنَ
 سُحُورِهِمُ الْمُفْتَرَّةِ وَثُغُورِهِمُ الْمُبْتَسِمَةِ فَوَاهَا
 لَهُمْ تَدَهَبُوا الْحَفِيفُ وَجَاوَرُوا الْقَفِيفُ

لَا يَسْمَعُ الْيَوْمَ مِنْهُمْ ذِكْرٌ وَلَا رِكْزٌ وَلَا يَعْرِفُ
 مِنْهُمْ أَمْرٌ وَلَا دَمْرٌ أَيَمَارُونَ الْقَوْمَ وَهُمْ يَشْهَدُونَ
 أَيُنْكِرُونَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ لَمَّا دَرِي بَاتِي وَإِدِيهِمْ
 أَمَا يَرُونَ يَذْهَبُونَ وَلَا يَرْجِعُونَ إِلَى مَتَى
 يُغَيِّرُونَ وَيُنْجِدُونَ يَهْطُونَ وَيَصْعَدُونَ
 رَا لَمَّا يَأْتِي لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ
 طُوبَى لِمَنْ قَالَ أَوْ يَقُولُ بَلَى يَا رَبِّ إِنَّ وَحَانَ
 وَيَنْقَطِعُ عَمَّا كَانَ إِلَى مَالِكِ الْأَكْوَانِ فَمَلِكِ
 الْأَمْكَانِ هَبْهَاتَ لَا يَحْصِدُ إِلَّا مَا زُرِعَ وَلَا

يُؤْخَذُ إِلَّا مَا وَضِعَ إِلَّا بِفَضْلِ اللَّهِ وَكَرَمِهِ هَلْ

حَمَلَتْ الْأَرْضُ بِالذَّبْحِ لِاتْتِنَعَهُ سُبْحَاتُ الْجَلَالِ

عَنِ الصُّعُودِ إِلَى مَلَكُوتِ رَبِّهِ الْعَزِيزِ الْمُتَعَالِ

وَهَلْ لَنَا مِنْ الْعَمَلِ مَا يَزُولُ بِهِ الْعِلْلُ وَ

يُقَرَّبُنَا إِلَى مَالِكِ الْعَلِيِّ نَسْأَلُ اللَّهَ أَنْ يُعَامِلَنَا

بِفَضْلِهِ لَا يَعْذِلُهُ وَيَجْعَلْنَا مِنْ تَوَجَّهَ إِلَيْهِ

وَأَنْقَطِعَ عَمَّا سِوَاهُ

يَا مَلِكُ قَدْ رَأَيْتُنِي سَبِيلِ اللَّهِ مَا لَأَرَأَتْ

عَيْنٌ وَلَا سَمِعَتْ أُذُنٌ قَدْ أَنْكَرَنِي الْمَعَارِفُ وَ

ضاقَ عَلَى الْمَخَارِفِ قَدْ نَصَبَ مَخْضَاخُ

السَّلَامَةِ وَأَصْفَرَ مَخْضَاخُ الرَّاحَةِ كَرَمِ الْبَلَاءِ

تَرَكْتَ وَكَمِ مِنْهَا سَوْفَ تَنْزِلُ أَمْشِي مُقْبِلًا إِلَى

الْفَرِيدِ الْوَهَّابِ وَعَنْ وَرَائِي تَنَابُ الْحُبَابِ

قَدْ اسْتَهَلَّ مَدْمَعِي إِلَى أَنْ بَلَ مَضْجَعِي وَلَيْسَ

حُزْنِي لِنَفْسِي تَاللهُ رَأَيْتُ يَشْتَاقُ الرِّمَاحَ فِي

حُبِّ مَوْلَاهُ وَمَا مَرَّتْ عَلَى شَجَرٍ إِلَّا وَقَدْ خَاطَبَهُ

فُوَادِي يَا لَيْتَ قَطَعْتَ لِأَنْفِي وَصَلِبَ عَلَيْكَ

جَسَدِي فِي سَبِيلِ رَبِّي بِمَا أَرَى النَّاسَ فِي سَكْرَتِهِمْ

يَعْمَهُونَ وَلَا يَعْرِفُونَ رَفَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وَوَضَعُوا
إِلَهُهُمْ كَأَنَّهُمْ اتَّخَذُوا أَمْرَ اللَّهِ هُزُوءًا وَلَهُوَ
وَلَعِبًا وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُحْسِنُونَ وَفِي حِصْنِ
الْأَمَانِ مِمَّ مُحْصَنُونَ لَيْسَ الْأَمْرُ كَمَا يَظُنُّونَ
عَدَايَرُونَ مَا يَنْكُرُونَ فَسَوْفَ يُخْرِجُونَنَا أَوْلُو
الْحِكْمِ وَالْغَنَاءِ مِنْ هَذِهِ الْأَرْضِ الَّتِي سُمِّيَتْ
بِإِدْرِنَةَ إِلَى مَدِينَةِ عَمَّا وَمِمَّا يَحْكُونَ إِنَّهَا خَرِبٌ
مُدُنِ الدُّنْيَا وَأَقْبَحُهَا صُورَةً وَأَزْدَنُهَا هَوَاءً
وَأَنْتَهَا مَاءً كَأَنَّهَا دَارُ حُكُومَةِ الصَّادِقِ لَا يَمْعُ

مِنْ أَرْجَائِهَا إِلَّا صَوْتُ تَرْجِيْعِهِ وَأَرَادُوا أَنْ
 يَحْبِسُوا الْغُلَامَ فِيهَا وَيَسُدُّوْا عَلَيَّ وَجُوْهَنَا
 أَبْوَابَ الرَّخَاءِ وَيَصُدُّوْا عَنَّا عَرْضَ الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا فِيمَا غَبَرَ مِنْ آيَاتِنَا تَاللَّهِ لَوْ يَنْهَكُنِي
 اللَّغَبُ وَيُهْلِكُنِي السَّغْبُ وَيَجْعَلُ فِرَاشِي
 مِنَ الصَّخْرَةِ الصَّمَاءِ وَمَوَاسِي حُوشِ الْعَرَاءِ
 لَا أَجْزَعُ وَأَصْبِرُ كَمَا صَبَرَ أَوْلُو الْحَزْمِ وَأَصْحَابُ
 الْعَزْمِ بِجَوْلِ اللَّهِ مَا لِكَ الْقِدْمِ وَخَالِقِ الْأُمَمِ
 وَأَشْكُرُ اللَّهَ عَلَى كُلِّ أَحْوَالٍ وَنَرْجُو مِنْ كَرَمِهِ

تَعَالَى بِهَذَا الْحَبْسِ يُعْتِقُ الرِّقَابَ مِنَ السَّلَائِلِ
وَالْأَطْنَابِ وَيَجْعَلُ الْوَجُوهَ خَالِصَةً لِرُؤُوسِهِ
الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ إِنَّهُ مُجِيبٌ لِمَنْ دَعَاهُ وَقَرِيبٌ
لِمَنْ نَادَاهُ وَسَّالِكُهُ بِأَنْ يَجْعَلَ هَذَا الْبَلَاءَ
الَّذِي دَرَعًا دِرْعًا لِهَيْكَلِ أَمْرِهِ وَيُبِيحُ يَحْفَظُهُ مِنْ
سُيُوفِ شَاخِذَةٍ وَقَضْبِ نَافِذَةٍ لَمْ يَزَلْ
بِالْبَلَاءِ عَلَا أَمْرُهُ وَسَنَا ذِكْرُهُ هَذَا مِنْ سُنَنِهِ
قَدْ خَلَّتْ فِي الْقُرُونِ الْخَالِيَةِ وَالْأَعْصَارِ
الْمَاضِيَةِ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ الْقَوْمَ مَا لَا يَفْقَهُونَهُ

الْيَوْمَ إِذَا عَثَرَجَوَادُهُمْ وَطَوَىٰ مِهَا دُهُرَ
 كَلَّتْ أَسْيَافُهُمْ وَزَلَّتْ أَقْدَامُهُمْ لَمْ آدِرْ إِلَى
 مَتَىٰ يَرْكَبُونَ مَطِيَّةَ الْهَوَىٰ وَيَهَيِّمُونَ فِي هَيْمَاءِ
 الْغَفْلَةِ وَالْغَوَىٰ أَيْبَقِي عِزَّةً مِنْ عَزْوِ ذِلَّةٍ
 مَنْ ذَلَّ أَمْ يَبْقَىٰ مِنْ اتِّكَا عَلَى الْإِسَادَةِ الْعُلْيَا
 وَبَلَغَ فِي الْعِزَّةِ إِلَى الْغَايَةِ الْقُصْوَى لَا وَرَبِّي
 الرَّحْمَنُ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَإِنْ وَيَبْقَىٰ وَجْهَ رَبِّي
 الْغَرِيْبِ الْمَتَانِ أَيْ دِرْعٍ مَا أَصَابَهَا سَهْمُ
 الرَّدَىٰ وَآئِي فَوْدٍ مَا عَرَّتْهُ يَدُ الْقَضَاءِ وَآئِي

حِصْنٍ مُنِعَ عَنْهُ رَسُولُ الْمَوْتِ إِذَا لَتَى وَآتَى
 سَهْرٍ مَا كَسِرَ وَآتَى سَدِيرٍ مَا قُفِرَ لَوْ عَلِمَ النَّاسُ
 مَا وَرَاءَ الْخِتَامِ مِنْ رَحِيقِ رَحْمَةِ رَبِّهِمُ الْعَزِيزِ
 الْعَلَامِ لِنَبْدِ وَالْمَلَامِ وَاسْتِزْوَاعِ الْعُلَامِ
 وَأَمَّا الْآنَ حَجَبُونِي بِحِجَابِ الظَّلَامِ الَّذِي
 تَسْجُوهُ بِأَيْدِي الظُّنُونِ وَالْأَوْهَامِ سَوْفَ تَشُقُّ
 يَدُ الْبَيْضَاءِ جَيْبًا لِهَذِهِ اللَّيْلَةِ الدَّلَاءِ وَ
 يَفْتَحُ اللَّهُ لِمَدِينَتِهِ بَابَ رِثَا جَا يَوْمَ مِثْدِ يَدْخُلُونَ
 فِيهَا النَّاسُ أَفْوَا جًا وَيَقُولُونَ مَا قَالَتْهُ اللَّامَاتُ

مِنْ قَبْلِ لِيُظْهِرَ فِي الْغَايَاتِ مَا بَدَأَ فِي الْبَدَايَا
 أَيُرِيدُونَ الْإِقَامَةَ وَرَجُلَهُمْ فِي الرِّكَابِ هَلْ
 يَرَوْنَ لِدَهَائِمٍ مِنْ إِيَابِ لَأُورَتِ الْأَرْبَابِ
 إِلَّا فِي الْمَتَابِ يَوْمَئِذٍ يَقُومُ النَّاسُ مِنَ الْأَجْدَاثِ
 وَيُسْأَلُونَ عَنِ التَّرَاثِ طُوبَى لِمَنْ لَأَتَسُومُهُ
 الْأَثْقَالُ فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ الَّذِي فِيهِ تَمُرُّ
 الْجِبَالُ وَيَحْضُرُ الْكُلُّ لِلسُّؤَالِ فِي مَحْضَرِ اللَّهِ
 الْمُتَعَالِ إِنَّهُ شَدِيدُ النَّكَالِ نَسَأَلُ اللَّهَ
 بِأَنْ يَقْدَسَ قُلُوبَ بَعْضِ الْعُلَمَاءِ مِنْ

الضَّغِينَةَ وَالْبَغْضَاءَ لِيَنْظُرُوا الْأَشْيَاءَ بِعَيْنِ
 لَا يَغْلِبُهَا إِلَّاغْضَاءٌ وَيُصْعِدَهُمْ إِلَى مَقَامٍ
 لَا تُقَلِّبُهُمُ الدُّنْيَا وَرِيَّاسَتُهَا عَنِ النَّظَرِ إِلَى
 الْأَفْقِ الْأَعْلَى وَلَا يُشْغِلُهُمُ الْمَعَاشُ وَأَسْبَابُ
 الْفِرَاشِ عَنِ الْيَوْمِ الذِّي فِيهِ يُجْعَلُ الْجِبَالُ
 كَالْفِرَاشِ وَلَوْ أَنَّهُمْ يَفْرَحُونَ بِمَا وَرَدَ عَلَيْنَا
 مِنَ الْبَلَاءِ سَوْفَ يَأْتِي يَوْمٌ فِيهِ يَنُوحُونَ وَ
 يَبْكُونَ فَرَبِّي لَوُخِّيرْتُ فِيمَا مُمْ عَلَيْهِ مِنْ
 الْعِزَّةِ وَالْفَنَاءِ وَالثَّرْوَةِ وَالْعِلَاءِ وَالرَّاحَةِ وَالرَّوْحِ

وَمَا أَنَا فِيهِ مِنَ الشِّدَّةِ وَالْبَلَاءِ لَأَخْتَرْتُ مَا أَنَا
 فِيهِ الْيَوْمَ وَالْآنَ لَا أُبَدِّلُ ذَرَّةً مِنْ هَذَا الْبَلَاءِ
 بِمَا خَلِقَ فِي مَلَكُوتِ الْإِنْسَاءِ لَوْلَا الْبَلَاءُ فِي
 سَبِيلِ اللَّهِ مَا لَذَلِّي بَقَائِي وَمَا نَفَعَنِي حَيَاتِي
 وَلَا يَخْفَى عَلَى أَهْلِ الْبَصْرِ وَالنَّاطِرِينَ إِلَى
 الْمَنْظَرِ الْأَكْبَرِ يَا بَنِي فِي أَكْثَرِ أَيَّامِي كُنْتُ كَعَبْدٍ
 يَكُونُ جَالِسًا حَتَّى سَيْفٍ عُلقَ بِشَعْرَةٍ وَاحِدَةٍ
 وَلَمْ يَدِرْ مَتَى يَنْزِلُ عَلَيْهِ أَيْتَزِلُ فِي الْحَمِيمِ أَوْ يَبْعَدُ
 حِينَ وَفِي كُلِّ ذَلِكَ نَشَكَرُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ

وَمَحْمَدُهُ فِي كُلِّ الْأَحْوَالِ إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
 شَهِيدٌ نَسَأَلُ اللَّهَ بِأَنْ يَبْطِطَ ظِلَّهُ لِيَسْرُعَنَّ
 إِلَيْهِ الْمُؤَحِّدُونَ وَيَأْوِينَ فِيهِ الْمُخْلِصُونَ
 وَيَرْزُقَ الْعِبَادَ مِنْ رَوْضِ عِنَايَتِهِ زُهْرًا وَمِنْ
 أَفْقِ الطَّائِفِ زُهْرًا وَيُوَيْدَهُ فِيهَا مَحِبٌّ وَيَرْضَى
 وَيُوقِفُهُ عَلَى مَا يُقَرِّبُهُ إِلَى مَطْلَعِ أَسْمَائِهِ
 الْحُسْنَى لِيَغُضَّ الطَّرْفَ مِمَّا يَرَى مِنَ الْأَجْحَادِ
 يَنْظُرُ إِلَى الرَّعِيَّةِ بِعَيْنِ الْأَلطَافِ وَيَحْفَظُهُمْ
 مِنَ الْإِعْتِسَافِ وَنَسَأَلُهُ تَعَالَى بِأَنْ يَجْمَعَ الْكُلَّ

عَلَى خَلِيَجِ الْبَحْرِ الْأَعْظَمِ الَّذِي كُلُّ فَطْرَةٍ مِنْهُ
 تُنَادِي أَنَّهُ مُبَشِّرُ الْعَالَمِينَ وَمُحْيِي الْعَالَمِينَ وَ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ مَا لِكَ يَوْمِ الدِّينِ وَنَسَأَلُهُ تَعَالَى
 بِأَنْ يَجْعَلَكَ نَاصِرًا لِأَمْرِهِ وَنَاطِرًا إِلَى عَدُوِّهِ
 لِيَتَحَكَّمَ عَلَى الْعِبَادِ كَمَا تَحَكَّمُ عَلَى ذَوِي قُرَابَتِكَ
 وَتَخْتَارَ لَهُمْ مَا تَخْتَارُهُ لِنَفْسِكَ
 إِنَّهُ لَهُوَ الْمُقْتَدِرُ الْمُتَعَالَى
 الْمُهَيَّبُ الْقَيُّومُ

لُعَيْنَا مَه

معنی	لغت
	حرف الف
پدران	آباء
حضرت محمد صلوات الله علیه (مجازاً)	آفتاب بطحاء
آرزومند	آمیل
مرکز	أبدًا
جمع بَصَرٍ یعنی چشم	أبصار
یعنی پسرانسان و آن کنیه حضرت مسیح علیه الصلوة والسلام است در انجیل	ابن انسان
آوردن دلیل و برهان	إتيان حجّت وبرهان
پرهیزگارتر و وارسته تر	أتقى وأزهد
و ادرا کردن بکاری که فوق طاقت باشد	إجحاف
جمع جَدَث و آن بمعنی گورا است یعنی قبر	أجداث
جوابهای گوناگون	أجوبة شتى
گفتاریکه از پیغمبر یا ائمه اطهار نقل شده باشد و مفرد آن حدیث است	أحادیث
دوستان خدا - دوستداران خدا	أجباى الهى
گرفتن - گرفتار ساختن	أخذ کردن

معنی	لغت
پوست دباغی شده استعارهٔ بمعنی زمین هم آمده است مثل دادیم زمین سفرهٔ عام اوست (گاهی هم بمعنی سفره استعمال شده است بلرزه در آمد	أَدِيم إِرْتَعَدَ
انجام دادن کارهای زشت اطراف و جهات	إِرْتَكَابُ مَوْرَشِيْعِه أَرْجَاءُ
مهربان ترین مهربانان یا دلسوزترین دلسوزان فا سدر	أَرْحَمُ الرَّاحِمِيْنَ أَرْدَءُ
کورهٔ زمین بادهای بسیار تند	أَرْضُ أَرْيَاحُ عَاصِفَاتُ
طُرفه بشمار آورد یعنی آن را از چیزهای خوب شگفت آورد دانست	إِسْتَطْرَفَ
ریشخند	إِسْتِهْزَاءُ
بشدت (آب باران) ریزش کرد - اشک چشم روان شد	إِسْتَهْلَلَ
اسراف کرد یعنی در خرج کردن انحصار اعتدال گذرانید	أَسْرَفَ

معنی	لغت
اسمهای نیک و صفتهای عالی . و این اسماء و صفات با یکدیگر منطبق و مختص خداوند هستند مثل علیم و حکیم و مانند آن	اسماءُ حُسْنٰی و صفاتُ عُلَیَّآ
تا بیدن نور انگشت . بین اِصْبَعِی رَیْکَ یعنی میان دو انگشت پروردگار تو که در فارسی به (در قبضه پروردگار تو) میتوان تعبیر کرد	اِشْرَاق اِصْبَع
گوش بگفتار فروداشتن - دل بمطلب دادن زرد شد	اِضْغَاء اِصْفَرًا
اینجار و شهایی است که در خور چیزی باشد گمراه کردن	اِضْوَال و آداب اِضْلَال
خاموش کردن نور جمع طَبُّ و آن رسیمان بلندی است که برای بستن سزا پرده بکار میرود و اینجا کنایه از کند و زنجیر است	اِطْفَآء نُوْر اَطْنَاب
اینجا بمعنی بزرگی و بلند آوازی است	اِعْتِبَار

معنی	لغت
نسبت خطا بگفتار و کردار کسی دادن	إِعْتِرَاضٌ
بیدارگری و بی ملاحظگی در کارها	إِعْتِیَافٌ
روگرداندن	إِعْرَاضٌ
جمع عصر و آن زمانی است طولانی	أَعْصَارٌ
بلند کردن - بمرتبه عالی رسانیدن	إِعْلَاءٌ
جمع غصن و آن شاخه‌ئی است که از تنه درخت روئیده باشد	أَغْصَانٌ
برهم نهادن چشم برای ندیدن چیزی	إِعْضَاءٌ
جمع غلّ و آن حلقه‌ئی است از آهن یا پوست که در گردن یا دست زندانی یا اسیر بیندازند	أَغْلَالٌ
گمراه کردن	إِغْوَاءٌ
جمع فواد و آن بمعنی قلب و گاهی هم عقل است	أَفْئِدَةٌ
خنده زیبائی کرد	إِفْتَرَّ
کارهای نهی شده یعنی منع شده	أَفْعَالٌ مَنْهِيَةٌ
ناحیه حجاز و حجاز نام اقلیمی است در قسمتی از شبه جزیره عربستان که مکه معظمه و مدینه منوره	أَفْجٌ حِجَازٌ

معنی	لغت
<p>از شهرهای مشهور آن است جمع فکر و آن اینجا بمعنی اندیشه یعنی پیشینی است مثل (اول اندیشه آنکه گفتار)</p>	<p>أَفْكَار</p>
<p>جمع فَنَنَ یعنی شاخه راست رو آوردن زشت تر</p>	<p>أَفْئَان إِقْبَال أَقْبَح</p>
<p>جمع كَوْنٍ و آن عبارت از عالم هستی است خویشا و ندان</p>	<p>أَكْوَان آل</p>
<p>زنان ملامتگر. اشاره بآیات قرآن است در سوره یوسف و حاصلش اینکه جماعتی از زنان مصر گفتند زن عزیز یعنی زلیخا را نبال فوکر خود یعنی یوسف افتاده و عشق آن جوان او را از خود بیخورد ساخته است ما او را سخت دروغ می بینیم وقتی این سوزش بگوش زلیخا رسید بخانه دعوتشان کرده مجلس ضیافتی بیار است و پیش هر یک تربی نهار و بدست هر کد امپارده</p>	<p>الْأَلْبِیَّات</p>

معنی	لغت
<p>داد و در همین اثنا یوسف را بجلس خواندند همین که او را دیدند از کمال حُسن و جمالش دست از ترویج نشناختند و کفهای خود را بریدند و همگی گفتند پناه بخدا ازین حسن خدائی این بشر نیست بلکه فرشته ایست گواهی این سنگام ز اینجا سو فرزانة گفت کسیکه در باره اش ملامت می کردید این است</p>	
<p>معبود بطور کلی ولی اینجا بمعنی معبود حقیقی یعنی خدا قطعیًا</p>	<p>إِلَه الْبَتَّة</p>
<p>زبان های خلق</p>	<p>الْسُّنْبُورِيَّة</p>
<p>جمع لُطْف و آن بمعنی رفق و مدارا و معاملة بمحبت است بمعنی نگهداری از بدیها نیز آمده است</p>	<p>الطَّاف</p>
<p>اشاره است بقضية فُضِيل خراسانی که شخصی از اشرار و قجار بود و شبی بقصد سوئی از دیوار منزلی بالا میرفت در همان میان درخانه مجاور مردی قرآن تلاوت میکرد و باین آیه رسیده بود</p>	<p>الْمُرْيَانِ لِلَّذِينَ آمَنُوا الخ</p>

لغت	معنی
	<p> که الّمریّانِ لِلذّیّنِ اٰمَنُوا اِنَّ تَخَشَّ قُلُوْبُهُمْ لِذِکْرِ اللّٰهِ . یعنی آیانرسیده است آن زمان برای اهل ایمان که خاشع گردد قلوبشان بذکر خدا . فضیل از استماع این آیه مبارکه متنبّه و منقلب شده فی الفور ندا بر آورد که بلی یارب آن وحان . یعنی چرا پروردگار رسید و وقتش آمد آنگاه از اعمال گذشته توبه کرد و دارائی خود را بفقراء بخشید و بقیة عمر را در کمال زهد و تقوی گذرانید . جمال قدم در یکی از الواح میفرماید : رحکایت کنند که فضیل خراسانی کان من اشقی العباد و یقطع الطریق انّه عشیق جاریة و آتئها لیلة فصعد الجدار اذا سمع احدا یقرء هذیه الایة الّمریّانِ لِلذّیّنِ اٰمَنُوا اِنَّ تَخَشَّ قُلُوْبُهُمْ لِذِکْرِ اللّٰهِ و اثر بی قلبه فقال بلی یارب آن وحان فرجع و تاب و قصد بیت الله المحرام و اقام فیہ ثلثین سنة </p>

معنی	لغت
<p>إِلَىٰ أَنْ صَعِدَ رُوحُهُ إِلَى الْأَفْقِ الْأَعْلَىٰ تَتَمَّى</p> <p>مضمون بیان مبارک این که فضیل خراسانی از اشقیای عباد بود و راهزنی میکرد عاشق زنی شد و شبی از دیوارش بالا رفت تا که آن شنید از یک نفر که قرائت این آیه میکرد الَّذِينَ آمَنُوا أَن تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ و در دلش تأثیر کرد و گفت آری پروردگارا رسید و وقتش آمد پس باز گشت و توبه نمود و قصد بیت الله الحرام کرده سی سال در آن مقیم گشت تا اینکه روحش بافق اعلی صعود کرد</p>	
<p>امروز</p> <p>یکی از معانی اُم اصل شیء است لهذا اُم الكتاب بمعنی اصل کتاب و اُم البیان بمعنی اصل بیان میباشد و اصل هم بمعنی ریشه است مادران - مفرد این کلمه اُم است مکانهای خاکی</p>	<p>الْيَوْمَ</p> <p>أُمُّ الْكِتَابِ</p> <p>أُمَّهَاتُ</p> <p>أَمْكِنَةٌ تَرَابِيهٌ</p>

معنی	لغت
جمع امین و آن کسی است که در امانت خیانت نکند	اُمْنَاءُ
کارهای مهم	امور خطیره
عقوبت کردن - سزای عمل بکسی رساندن	إِنْتِقَامٌ
گنبدیده تر	أَنْتَنٌ
عدالت. برای توضیح بکلمه (عَدْلٌ) مراجعه فرمائید	إِنصَافٌ
جمع نظر و آن بمعنی دیده ظاهر و چشم باطن هر دو آمده است	أَنْظَارٌ
خرج کردن	إِنْفَاقٌ
جمع نَفْسٌ و آن در اینجا بمعنی شخص است	أَنْفُسٌ
بریدن از دنیا و اهل آن و رو آوردن بچندا	إِنْقِطَاعٌ
ناشناختن	إِنْكَارٌ
بگستراندن سایه اش را. در متن لوح مبارک از این کلمه ببعدهای خیر درباره سلطان است زیرا بیادش سایه خدا گفته میشود	أَنْ يَبْطُ ظِلَّهُ
جمع هوی و آن غالباً میل دل است بکارهای شتر	أَهْوَاءٌ
جمع و کز یعنی آشیانه مرغ	أَوْكَارٌ

معنی	لغت
<p>جمع آیه و آن جمله یا کلامی است از کتاب و اصطلاحاً آیات فقط بکلماتی اطلاق میشود که بوحی آسمانی بر مظاهر الهی نازل شده باشد</p> <p>نشانه</p> <p>اختیار کردن - ترجیح دادن - اِکرام - اِنفاق</p>	<p>آیات</p> <p>آیة</p> <p>ایشار</p> <p>حرف ب</p>
<p>دَرِ بزرگ مثل در کاروانسرای</p> <p>در عربی روی بآء همزه میگذاردند چه این کلمه صیغه اسم فاعل از بَر آید یا شد و معنی آن آفریدگار است</p> <p>کهنه</p> <p>در بای یکتائی که اینجا مراد حضرت بهاء الله است</p> <p>بَحْر حَيَوَان (یعنی دریای زندگانی) و بَحْر اعظم (یعنی دریای بزرگ) نیز اینجا اشاره بایشان است</p> <p>آغاز</p> <p>جمع بَرُجْمَه و آن مَفْصِلَهای انگشتان یا استخوانها</p>	<p>باب رِ تاج</p> <p>باری</p> <p>بالیه</p> <p>بَحْر اَحَدِيَه</p> <p>بدايت</p> <p>بَر اِجْم</p>

معنی	لغت
ریزی است که در دست و پا بوده باشد	بَرّ و بَجْر
خشکی و دریا	بَرّیء
بیزار	بَرّیة
خلق	بَسَاتین
جمع بستان و آن زمین محصوری است که دارند	
درخت و زراعت باشد یعنی باغ	بَشَافِی
بقسی - بطوری	بَصیر
بینا	بَطْحَاء
مجرای وسیع آب که در آن سنگریزه و شن باشد	
و این کلمه اصطلاحاً بر مکه معظمه اطلاق میشود	
حملة جسورانه . و بَطْش بَسیر که در عبارت تلوح	بَطْش
مبارک است بمعنی حملة ناچیز و مختصر میباید	
و معنی شبیه این مصراع است: (بیک تو برگشتی از کار زلف)	
ناگهان	بَغْتة
دشمنی - دوست نداشتن	بَغْض
دشمنی شدید	بَغْضَاء

معنی	لغت
<p>بجز آنچه اذن داده است خدا بغیر آنچه خدا حکم کرده است پابندگی</p>	<p>بِغَيْرِ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِغَيْرِ مَا حَكَمَ اللَّهُ بِقَاء</p>
<p>خسید - ترشد</p>	<p>بَلَّ</p>
<p>اندوه و گرفتگی دل و بلاء آدم یعنی بلای سیاه که کنایه از شدت است</p>	<p>بَلَاء</p>
<p>جمع بلیه و آن مصیبت یعنی حادثه ناگواری است که بانسان برسد</p>	<p>بَلَايَا</p>
<p>در اصل بمعنی جایی از زمین است خواه آباد و مسکون باشد و خواه خالی و اکنون بمعنی شهر همچنین کشور میآید</p>	<p>بَلَد</p>
<p>خود بخور</p>	<p>بِنَفْسِهِ لِنَفْسِهِ</p>
<p>تباه شده - هلاک شده</p>	<p>بُور</p>
<p>اینجا بمعنی گفتار شیوانی است که مقصود گوینده را بآسانی برساند</p>	<p>بَيَان</p>
<p>دلیل - برهان هم به همین معنی میآید</p>	<p>بَيِّنَةٌ</p>

معنی	لغت
	حرف ت
<p>قسم بخدا که دل‌های مقربین در سوزش است مقربین در اصطلاح مسلمین دسته‌ای از فرشتگان میباشند که بخدا نزدیک هستند یعنی قرب معنوی با او دارند بمعنی مردان خدا که در ایمان بر دیگران سبقت گرفته‌اند نیز آمده است</p>	<p>تَأَلَّفَ قُلُوبَ مَقْرَبِينَ در احتراق است</p>
نیرو بخشیدن - قوت دادن	تَأْيِيدٌ
متفروق شد	تَبَدَّرَ
آشکار شدن معنی	تَبَيَّنَ
مجرد کردن یا مجرد شمردن چیزی یعنی از قیود ماده	تَجَرَّدَ
و عوارض جسم منزّه داشتن	
محدود کردن	تَحْدِيدٌ
مخصوص گردانیدن	تَخْصِصٌ
روان شد یعنی جاری گشت	تَذَرَّفَتْ وَ ذَرَفَتْ
ارث و آن مالی است که از شخص مرده بورثه	تُرَاثٌ
یعنی بازماندگان او انتقال یابد	

معنی	لغت
<p>آویخته است - چنگ زده است سوراخ سوراخ شد تشق یعنی میشکافد (ید) یعنی دست (بیضاء) یعنی سفید و عبارت لوح مبارک درین مورد کنایه از این است که عنقریب معجزه آسا مشکها آسا خواهد گشت چه که ید بیضاء یکی از دو معجزه حضرت موسی علیه الصلوة والسلام بوده است که با آن بفرعون و اعوانش غلبه یافت و این دو آیت غیر از آیات سعی است که بعداً بظهور رسید و براهل بها پوشیده نیست که تمام اینها معنای غیر از ظاهر عبارت دارد</p>	<p>تَشَبَّتَ تَشَبَّكَتَ تَشَقُّ الْيَدُ الْبَيْضَاءُ</p>
<p>طاهر ساختن - پاک کردن تجاوز - ستمگری میگوید یا میخواند از راه بینی جدائی - پراکندگی . یا جدا کردن و پراکند ساختن زیر و رو کردن - دیگرگون ساختن</p>	<p>تَطْهِيرُ تَعَدَى تَغَنُّ تَفْرِقَهُ تَقْلِبُ</p>

معنی	لغت
<p>پرووی کردن از کسی در امری بدون فکر و تأمل پرهیزگاری از پیش خود - در پیش خود نسبت کفر دادن . و کفر پوشیدن و انکار کردن حق است</p>	<p>تقلید تقوی تَلَقَاءَ نَفْسِهِ تَكْفِير</p>
<p>مرور میکنند کوهها . از علامات روز قیامت در قرآن مجید است بقوله تعالی وَ تَرَى الْجِبَالَ مَحْسَبًا جَائِمَةً وَ هِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ خیز بر میدارد</p>	<p>تَمُرُّ الْجِبَالُ تَنَابُ تَوْبَهُ تَوَجُّهُ</p>
<p>بازگشت از عصیان با طاعت - پشیمانی از گناهکار رو آوردن بچیزی یا بکسی ایمان بیگانگی خدا داشتن هم آهنگ ساختن امور و اسباب برای رسیدن بمقصد و مرام</p>	<p>تَوْحِيد تَوْفِيق حرف ث</p>
<p>دارائی بسیار</p>	<p>ثَرَوَات</p>

معنی	لغت
<p>سنگینی یا بار سنگین مَدَح و آن شمردن یا بازگفتن اوصاف یا اخلاق خوب کسی یا چیزی است ثغور جمع ثغراست یعنی دندان جلودهان بمعنی دهان هم آمده است . مهتسه یعنی تبسم کننده و تبسم یعنی خندیدن بدون صدا و در فارسی لبخند است</p>	<p>ثِقَل ثَنَاء ثُغُورُهُمُ الْمُبْتَسِمَةُ حرف ج</p>
<p>عالمی است فوق ملکوت که حکماء آن را تعبیر بعالم عقول می نمایند و گویند بمناسبت اینکه هر کس رو نقصی درین جهان از برکت عنایات عقول جبران میشود لهذا عالم آنها بعالم جبروت تسمیه گردیده است . و در لغت بمعنی سلطنت و عظمت است جمع جذع و آن تنه درخت است بدن یعنی جسم انسان</p>	<p>جَبْرُوت جُذُوع جَسَد</p>

معنی	لغت
بزرگی مقام جمع جُمَّمَه و آن استخوان سراسر است	جَلَالَتِ قَدَر جَمَاجِم جَمَال
زیبائی . و انسان جمیل یعنی صاحب جمال کسی است که حسن صورت و اندام با حسن اخلاق را با هم داشته باشد	جُنُود جَوَاد
جمع جُنْد و آن لشکر است دو معنی دارد یکی صاحب جود و کرم و دیگری اسب تندرو . و در لوح مبارک که میفرماید إِذَا عَثَرَ جَوَادُهُمْ معنای دوتایی منظور است	جَوَارِح
اعضای بدن . و جارحه که مفرد آن است بمعنی دست نیز آمده است - حیوان شکاری بخشیدن - بخشش	جُود جَوْشَن جَبِيب
زیره بمعنی گریبان و دل و سینه هر سه آمده است و در لوح مبارک بهر سه معنی است می آید	حرف ح

معنی	لغت
<p>یکی از مجتهدین اصفهانی ساکن عتبات بود که در شوال ۱۲۴۱ قمری بطهران آمده علمای ایران را با خود متفق و بدستگیری ایشان فحشاً قاجار را بجهاد باروسها و ادار ساخت و خود او هم بمعیت هیئت مجتهدین با سپاهیان برای تحریض مجاهدین همراه شد و نتیجه این جهاد عقد معاهده ترکمان چای بود که شرح شامت و خسارتش در تواریخ مندرج است</p>	<p>حاجی سید محمد</p>
<p>حکایت کننده</p>	<p>حاکی</p>
<p>مانع . مثل پرده که مانع دیده شدن اشیاء پشت خود است</p>	<p>حایل</p>
<p>دوستی - دوست داشتن</p>	<p>حُب</p>
<p>مار</p>	<p>حُبَاب</p>
<p>لقب مؤویل است بمناسبت وضع جغرافیائی آن چه که اخذ بحدباء، بمعنی کوز پشت میباشد</p>	<p>حَدَبَاء</p>
<p>تیزی و مراد از حدت ابصار تیز بینی است</p>	<p>حِدَّت</p>

معنی	لغت
احکام شرعی خدا	حُدُودُ اللَّهِ
کفش	حِذاء
عملی که ارتکابش در شریعت گناه شمرده شود	حَرَام
جنبش	حَرَكَة
آنچه که شکستش روان باشد - احترام	حُرْمَت
گروهی از مردم - جماعتی که در عقیده و عمل یکسان باشند	حِزْب
آگاهی در امور - احتیاط	حَرَم
عاقبت بخیری - خدا بینی - بهتر - بهترین	حُسْنِی
قلعه	حِصْن
بقصد حفظ بندگان خدا . و حفظ اینها یعنی نگهداری از تلف شدن است	حِفْظًا لِعِبَادِ اللَّهِ
معانی متعدّد دارد من جمله بحدّی که مقابل خلق است و بمظهر ظهور که مقابل باطل است اطلاق میگردد	حَقّ
علم کامل و عمل درست و اخلاق ملایم و تدبیر	حِکْمَت

معنی	لغت
مناسب و امثال ذلك زمینی که در پائین کوه واقع شده باشد - پائین پستی	حَضِیض
کوچک - پست	حَقِیر
عملی که شریعت بآن اذن داده باشد شیرینی	حَلَال حَلَاوَت
پسندیده و لایق حمد و ثنا	حَمِید
ایجا بمعنی خویش نزدیک و دوست است	حَمِیم
قاضی بزرگ یهود و پدر زن قیافا و ابن قیافا رئیس کهنه بود و آن دو عالم یعنی حنّان و قیافا بقتل حضرت مسیح متفقاً فتوی دادند	حَنّاس یا حَنّان یا حَنّا
قوّه یعنی نیرو	حَوَل
زندگی	حَیَات
	حرف خ
ختم وزینت پیغمبران و پادشاه برگزیدگان که جاجهانیان فدایش یاد - مقصود حضرت محمد است	خاتم انبیاء و ملطآن اصفیاء روح العالیین

معنی	لغت
دارنده خشوع یعنی فروتنی	خاشع
علم جنس است برای سلاطین چین و ترکستان	خاقان
یاد دیگر پادشاهان	
خراب شده - منهدم	خاویه
چادری که از پشم گوسفند یا پشم شتر بافته شده	خِباء
باشد برای سکونت در آن	
آگاه	خبیر
گل یا موم یا لاک و مانند اینها که با آن سرشیشه	خِتام
یا چیز دیگری را می بندند - پایان	
فربد دادن بمعنی رساندن آزار بکسی از راهی	خُدعه
که نداند	
جمع خزینه و خزانه و این مورد بمعنی جای انباشتن	خزائن
و نگاهداشتن مال است	
ترس از خدا	خَشِیةُ اللّٰه
گناه خواه بعمد باشد و خواه با اشتباه	خِطاء
رهائی از تباهی یا از آلودگی	خِلاص

معنی	لغت
<p>پیشرفتگی قسمتی از دریا در خشکی بطوریکه سه طرفش را خشکی احاطه کرد یا شد برعکس شبه جزیره که از سه جانب محاط بدریاست</p> <p>فوقه‌ئی از مسلمین که پس از جنگ صفین بر حضرت علی بن ابیطالب خروج کرده در جنگ نهروان شکست خوردند و مارقین عبارت از همین فوقه‌اند</p> <p>خیر بسیار - فایده و نفع زیاد</p>	<p>خَلِيج</p> <p>خَوَارِج</p> <p>خَيْر كَثِير</p> <p>حرف د</p>
<p>خانه حکومت و با اصطلاح کنونی محل فرمانداری یعنی یکی از ایشان برنجاشی داخل شد . مراد جعفر و سپر ابوطالب است که سوره نوزیم را در محضر نجاشی تلاوت کرد</p> <p>زیره . و آن نیم تنه‌ئی بافته شده از حلقه‌های کوچک و نازک فلزی بوده است که مردان جنگی برای حفظ تن از سلاح دشمن در بر می‌گرفته‌اند</p>	<p>دَارُ الْحُكُومَةِ</p> <p>دَخَلَ أَحَدٌ مِنْهُمْ</p> <p>عَلَى النَّجَاشِيِّ</p> <p>زِرِّع</p>

معنی	لغت
مثل دَرِیعنی مانند مروارید درشت - روشن	دُرّی
قریۀ بزرگ یا مزرعۀ سبز و خرم که همین مراد است	دَسْکَره
ادّعاء	دَعْوِی
باریک بینی	رِیْقَت
خونهای ریخته شده	رِماء مَسْفُوه
شهری است که پایتخت خلفای بنی امیه بوره	رِمْشَق یا رِمْشَق
و اکنون مرکز سوریه میباشد	
پائینی - پستی برخلاف عُلُوّ	دُنُوّ
جهان و آنچه در آنست	دُنیا و ما فیها
روغن	دُهْن
هیئتی که از شاه و وزرایش تشکیل شده باشد	دَوْلَت
و امروزه بمجموع اعضای کابینه رئیس الوزراء	
دولت اطلاق میگردد - هیئت حاکمه - ثروت	
	حرف ز
گداخت - آب شد	زَاب
حقیقت شیء	زَات

معنی	لغت
گوک گوسفندان	ذئب اغنام
فتیله	ذُبَالَه
جزئی از جسم که از نهایت کوچکی قابل رؤیت نباشد - یکی از اجزای غباریکه در هوا پراکنده است	ذَرَّة
از سرانگشت وسطی تا آرنج - ساعد و آن ما بین کف و آرنج است	ذِرَاع
در اینجا بمعنی قلب است	ذَرَع
یاد کردن - بیاد آوردن و از کار جمع آن است	ذِکْر
خوار بر خلاف عزیز که بمعنی گرامی است - رام	ذَلِيل
صاحب جلال یعنی دارنده قدر و منزلت بزرگ	ذِي الْجَلَال
صاحب عرش یعنی دارنده تخت پادشاهی مقصود از ذی العرش حضرت باری است چنانکه در سوره الانساء از قرآن مجید است که رَقُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ الْاِلهَةُ كَمَا يَقُولُونَ إِذًا لَا يَتَفَعَّلُونَ اِلَى ذِي الْعَرْشِ سَبِيحًا	ذِي الْعَرْشِ
دامن - یعنی جایی از لباس از قبیل قباء و رداء و عباء که بر زمین کشیده میشود - مقابل صدر یعنی بالای	ذَيْل

معنی	لغت
مجلس مثلاً	حرف ر
<p>بیوق زرد رنگ و آن پرچم پادشاهان بمن بوده مهربانی بسیار اعتقاد انسان درباره هواموی چنانکه هنگام مشورت گفته میشود رأی من در این خصوص چنین ^{است}</p>	<p>رَأَيْتَ صَفْرَاءَ رَأْفَتَ رَأَى</p>
<p>زنان صاحب کمال و دارندگان جمال</p>	<p>رَبَّاتُ الْكَمَالِ وَ ذَوَاتُ الْجَمَالِ</p>
<p>پروردگار جهانیان یا پرورش دهنده جهانها امیدواری کامل</p>	<p>رَبُّ الْعَالَمِينَ رَجَاءَ عَظِيمٍ</p>
<p>مهربانی سستی برخلاف شدت که بمعنی سختی است -</p>	<p>رَحْمَتَ رَحَاءَ</p>
<p>کشایش در امر زندگی و معیشت هلاکت</p>	<p>رَدَى رَزَايَا</p>
<p>جمع رزیه و آن مصیبت بزرگست فرستاده - پیغمبر</p>	<p>رَسُولَ</p>

معنی	لغت
نم یا تراوش آب از چیزی	رَشْح
سنگهای بزرگ سخت - سنگی که روی قبر میاندازند	رِضَام
خشنودی - رضوان بمعنی دربان بهشت نیز هست استعاره بمعنی خود بهشت هم آمده است	رِضَاء و رِضْوَان
جمع رعیت و آن عبارت از تمام جماعتی است که تحت حکم یک دولت باشند چنانکه شاعر گوید:	رَعَايَا
چون نبی نیستی ز امت باش. چونکه سلطان نبی عیت باش	
گاهی در فارسی بزراع نیز اطلاق میشود ولی اینجا معنای اول مراد است	
خاک - ریگ روان	رَغَام
نرمی و نازکی	رِقَّت
صوت آهسته	رِکْز
اشاره	رَمَز
جمع راعی و آن بمعنی شبان و همچنین رعیت است	رُعَاة
جمع رُمح و آن بمعنی نیزه است	رِمَاح
جمع راوی یعنی نقل کننده حدیث	رُؤَاة

معنی	لغت
<p>جمع رَوْضَه و آن زمینی است که آراسته بدرخت و گل و گیاه باشد زیبائی و درخشندگی</p>	<p>رَوْض رَوْنَق حرف ز</p>
<p>شیشه - لوله شیشه‌ئی چراغ جمع زَخْرُف یعنی طلا بمعنی آراستگی و ظاهر سازی هم می‌آید جمع زَفْرَه یعنی تَنَفَس باکشش صوت لقب بغداد است گاهی بشهر رَی نیز اطلاق شده ولی اینجا بغداد منظور است این لقب هم بمناسبت وضع جغرافیائی آن بوده چه که زور که مصدر زوراء می‌باشد بمعنی کجی بالای سینه است</p>	<p>زُجَاج و زُجَاجَه زَخَارِف زَفَرَات زَوْرَاء حرف س</p>
<p>فضای بین منازل - میدان ساده - خالص آنچه آدمی بآن قدر و قیمت می‌گذارد از قبیل</p>	<p>سَاحَت سَازِج سُبُحَات بشر</p>

معنی	لغت
<p>عزت و منزلت و حرمت و غیرها که ممکن است حجاب ما بین انسان و حق بشود راه</p>	<p>سبیل</p>
<p>گویند ستاره زهروه است چه گاهی قبل از طلوع آفتاب و گاهی بعد از غروب طالع میشود بدین جهت این دو موقع گاهی بر کار و انیان مشتبہ میشود و قوافلی که در روز مسافرت میکرده اند و عصر بارانداخته میآرمیده اند پاره‌ئی از اوقات در طلوع شبانه بگمان اینکه تمام شب را خوابیده اند و حالا صبح است حرکت نموده و بعد از ساعتی در تاریکی شب راه را گم می‌کنند</p>	<p>ستاره قبل از صبح</p>
<p>زندان</p> <p>جمع سحر بمعنی ربه است و مُفْتَرَةٌ بمعنی خندان و این جمله را عبارت رجگوهای شادان ایشان شاید بتوان تعبیر کرد</p>	<p>سجن سحورم المفترة</p>
<p>با صلاح مسلمین درختی است در بین عرش</p>	<p>سِدْرَةُ الْمُنْتَهَى</p>

معنی	لفت
<p>ایضا درختی است که تجلی الهی بر او شد چنانکه در قرآن است که (وَلَقَدْ رَأَوْنَا نَزْلَةَ آخِرَىٰ عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ) و نزد اهل بها مراد منظر ظهور است نام قصریست که نعمان بن منذر برای بهرام گورد پسر بزرگ گردانیم ساخت و مختصر حکایتش این است که بزرگورد فرزندانیش که برایش متولد میشدند در کودکی میموردند وقتی که بهرام بدینا آمد ستاره شناسان گفتند این پسر را باید بشکورد دیگر فرستاد تا از خطر محفوظ بماند بزرگورد بهرام را به حیره فرستاد تا در تحت مراقبت و مواظبت نعمان که پادشاه حیره بود تربیت شود. نعمان معماری روی بنام ستار آورد و در دستگاه عمارت عالی برای ولیعهد آن زمان ایران بنا کرد و یکی را خورنق نامید و دیگری را سدیر. گویند خورنق معرب خورد نگاه است و سدیر معرب سه دیر مختصر این دو بنا از همان وقت تا کنون مشهور</p>	<p>سدیر</p>

معنی	لغت
<p>هستند و در تمام تواریخ معتبره مذکور گشته اند و وصف شاعرانه آن در کتاب هفت گنبد نظامی نیز مسطور است ولی این ساختمان هم با همه شکوه و زیباییش عاقبت از جلوه افتاد و بخرابی ضرب المثل شد چنانکه در بیت اول یکی از رباعیهای منسوب به خیام آمده است که آن قصه که بهرام در او جام گرفت - آهو بچه کورد و شیر آرام گرفت باری اینکه در لوح مبارک نازل شده است که (أَتَى سَدِيرًا قُفْرًا) کنایه از این است که کدام کاخ با عظمتی است که بصورت بیابان در نیامد یعنی ویران نشد</p>	
<p>چراغ تخته‌های فیزی آنان بقهرو غلبه حمله کردن گوسنگی</p>	<p>سراج سُرُّهُمُ الْمَوْضُونَةُ سَطَوَاتُ سَغَبُ</p>

معنی	لغت
رنجتن خون پاک	سَفَك دِمِ اَطْهَر
مستی	سُكْرَت
جمع سلسله یعنی زنجیر	سَلَايِل
آب گوارا - اسم چشمه‌ئی در بهشت	سَلْسَيْل
نوردبان	سُلْم
اینجا بمعنی پادشاه است همچنین بمعنی قدرت	سَلْطَان
موتث اسْمَو و آن رنگی است ما بین سفیدی	سَمْرَاء
و سیاهی در انسان که در فارسی تعبیر به سبزه	
میشود یعنی گندم کون	
بلندی	سَمَو
راه و رسم	سُنَّت
تکیه گاه نزدیکان درگاه خدا و اینجا مقصود امام	سَنَدُ مَقْرَبِيْنَ
چهارم یعنی حضرت علی بن الحسین علیهما السلام	
سالهای نخستین	سِنِيْنَ اَوْلِيَّه
سالهای شمرده شده یعنی معین شده	سِنِيْنَ مَعْدُوْدَات
تیرها مفرد این کلمه سَهْم است	سِيْهَام

معنی	لغت
<p>تازیانه های خشم لقب حضرت امام زین العابدین علیه السلام امام چهارم شیعیان و معنایش آقای مجدد کنگدگان یعنی نمازگزاران است شمشیر</p>	<p>سیاط غضب سید ساجدین سَیْف حرف ش</p>
<p>تیز بمعنی برنده امورات دنیوی یعنی کارهای این جهانی مخنیهای بزرگ نکال بمعنی عذابی است که دیگران چون آن را ببینند بهراس افتند و از شدت آن عبرت گیرند پس شدید النکال بمعنی عذاب بسیار سخت خواهد بود آشامیدن شراب گرانمایه برخلاف وضعی که بمعنی فرومایه است</p>	<p>شاید شئونات ترابیه شدائد عظمی شَدِيدُ النَّكَالِ شُرْبُ خَمْرٍ شَرِيف</p>

معنی	لغت
جانب - ناحیه	شَطْر
سپاسگزاری در مقابل نیکی	شُكْر
یعنی یسار که بمعنی طرف دست چپ میباشد	شِمال
جمع شَهَوَات و آن خواهش نفس یعنی میل	شَهَوَات
اوست با شیای ملایم یا لذیذ از هر قبیل که باشد	
جمع شارع و آن بمعنی شاهراه است	شَوَارِع
مجتهد اعلم شیعیان که مرجع تقلید و موردی	شیخ مرتضی
متقی بود که بهمین جهت با هیئت مجتهدین	
عراق عرب که بتحریرک شیخ عبدالحسین طهرانی	
در مخالفت با حضرت بهاء الله با هم متفق	
شده بودند موافقت نکرد	
	حرف ص
رفیق - مالک - معاشر	صَاحِب
شکیب و آن بیتیابی نکردن در برابر سختیهای	صَبْر
روزگار است	
لوح یا صحیفه فاطمیه که بیاناتی است از احادیث قدسیه	صَحِيفَةٌ مَكُونَه

معنی	لغت
جغدنو - انعکاس صوت سنگ سخت راستی - راستگویی صوت قلم هنگام نوشتن دشوار بدار آویخته شد اندیشه درست یا کردار درست	صَدَى صَخْرَةٌ صَمَاءُ صِدْقُ صَرِيرٌ صَعْبٌ صُلْبٌ صَوَابٌ حرف ض
اینجا بمعنی آب کمی است که در ته کودال مانده باشد مرغزار (۱)	مَخَضٌ مِخْضٌ
<p>(۱) جناب فاضل مازندرانی در کتاب آثار الاسرار که سه سال قبل از انتشار جزوه حاضر تشریح کرده است در ذیل کلمه (مخض) چنین مرقوم داشته اند: «قد نَقَبَ مَخْضُ السَّلَامَةِ وَاصْفَرَّ مَخْضُ الرَّاحَةِ اَوَّلُ بَعْضِ وَضَائِعِ نَقْطَةِ الدَّمْعِ كَمَا فِي جَمْعِ عَرَبِيَّةٍ بِنَجَائِزِ قَلِيلِ الْغُورِ وَمَعْنَى آبِ بِمَقْدَارِ فَرَا كِرْفَتِنِ تَابِشْتِ پاست و دووم بد و صادبی نقطه بهمان وزن بمعنی زمین سطح و باغ میباشد ولی در ترجمه های نسخ خطی قدیم این لوح بخطوط مختلف دیده شد که دووم را هم بد و صادبی نقطه ضبط کردند و مخضاح الرزوه نوشتند . اکتفی کلامه اعلی الله مقامه»</p>	

معنی	لغت
<p>سختی و بد حالی کینه باطن انسان</p>	<p>ضُرُّ ضَفِينَه ضمیر حرف ط</p>
<p>گروهی از مردم - جماعتی که به یک دین یا یک مذهب یا یک مسلک از دیگران ممتاز باشند</p> <p>پاک همگی زینت - زیور چشم عدالت سوکشی جمع طَبِیر یعنی پرنده</p>	<p>طائفه طَاهِر طُرًّا طِرَاز طَرَفُ الْعَدْلِ طَغْیَان طَبِیْر حرف ظ</p>
<p>هر چه که بتواند چیزی در آن بگنجد شیرین حرکات - هوشیار - قشنگ سایه خدا و مقصود از آن پادشاه است</p>	<p>ظَرْف ظَرِيف ظِلُّ اللّٰه</p>

لغت	معنی
ظلم ظنون حرف ع	ستم جمع ظن یعنی گمان
عالی و متعالی عبد	بلند یکفرا انسان خواه آزاد باشد و خواه بنده - برده یعنی زر خرید
عبدالله اُبی	مردی از اهل یثرب (مدینه) بود که اهالی آن شهر او را برای سلطنت نامزد کرده تاجی مرصع به درو یا قوت برایش ساخته و در صدد بودند لعل درشتی از یوشع نامی یهودی بخرند و تاج را با آن تکمیل کرده بر سرش گذارند در همین اثناء حضرت رسول بمدینه تشریف بردند و بقدوم مبارکش امور دگرگون شد و عبدالله بیار شاد می نویسد . این شخص اگرچه بظاهر ضمیمه اصحاب و جزوا انصار شد ولی باطنار رئیس منافقان بود و غالباً کلمات حدیث آمیز

معنی	لغت
<p>برزبان میراند در غزوات هم از نصرت اسلام خودداری و گاهی نیز در امور مسلمین اخلاص و دشمنان را بر مخالفت آنان تحریک میکرد . سورة المنافقون در شان او و پیروان نفاق پیشه اش نازل شده است</p>	
<p>سکندری خوردی یعنی بسرد را فتاد حق هر کس را باندازه رساندن و فارسی آن داد است عدل بمعنی انصاف نیز هست ولی گاهی فرقی در میان میآید بدین معنی که عدل را در عمل بکار میبرند و انصاف را در قضاوت استعمال مینمایند مثلاً در یکی از مناجاتهای صادر از قلم اعلی است که (امرار اعدل عنایت فرما و علما را انصاف</p>	<p>عَظْرٌ عَدْلٌ</p>
<p>صحراى بی آب و علف اینجا بمعنی تخت پادشاه است اسباب دنیوی دستگیره محکم و مراد تمسک بدین الله است</p>	<p>عَرَاءُ عَرَشٌ عَرَضُ الْحَيَوةِ عَرْوَةُ الْوُثْقِ</p>

معنی	لغت
<p>چنانچه در سورة البقره از قرآن مجید نازل شده است که رَفَمَنْ يَكْفُرُ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنُ بِاللّٰهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ یعنی هر که بت پرستی را بگذارد و بجدا ایمان بیاورد چنگ به دستگیره محکم زده است</p>	
شناسائی	عِرْفَان
قوت و غلبه - مقابل زلت	عِزَّت
اراده محکم	عَزْم
شامگاهان	عَشِيَّتِي
زمان طولانی	عَصْر
رساندن و بخشیدن چیزی	عَطَاء
بزرگی	عَظَمَت
جمع علت و آن دو معنی دارد یکی بمعنی بیماری	عِلَل
و دیگری بمعنی چیزی است که سبب پیدایش	
چیز دیگر شود	
دریافت حقیقت شیء - دانائی	حِلْم

معنی	لغت
<p>هر دو کلمه بمعنی بلندی است بنا بگفته مردم یا بگمان مردم بر آنچه که ایشان بر آنند یعنی آنچه اعتقاد دارند درود بر او باد . سلام و صلوة هر دو در مورد دعا بمعنی درود است و تفا و تسان در انقصال و اتصال میباشد بدین معنی که سلام درود منفصل است یعنی گاه . بگاه . و صلوة درود متصل است یعنی پی در پی</p>	<p>عُلُوّ وَاِسْتِعْلَاءُ عَلَى زَعِيمِ الْقَوْمِ عَلَى مَا هُمْ عَلَيْهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ</p>
<p>دانسته دانسته باحق و حقیقت مخالفت کردن — کناره جوئی و معارضه نمودن</p>	<p>عِنَادُ</p>
<p>توجه کردن و محفوظ داشتن جمع عاصِف و عاصفه و هر دو بمعنی تند باد است جمع عام (به تشدید میم) برخلاف خواص که مفرد خاص (به تشدید صاد) میباشد</p>	<p>عِنَايَةُ عَوَاصِفُ عَوَامُ</p>
<p>جهانهای دنیوی ابداع در لغت بمعنی پدید آوردن چیزی است</p>	<p>عَوَالِمِ مَلِكِيَّةٍ عَيْنُ الْاِبْدَاعِ</p>

معنی	لغت
<p>تازه بدون نمونه قبلی ولی با اصطلاح حکماء ابداع مرحله اول از ایجاد میباشد چه بقول آنها افعال الله بر سه قسم است : ابداع و اختراع و اخذات . ابداع فعلی است که مسبوق بماده و مدت نباشد و آن عبارت از عالم عقول کلیه است که مجردات صرفه اند و از قبور ماده و حدود زمان آزادند . اختراع فعلی است که مسبوق بماده هست ولی مسبوق بمدت یعنی زمان نیست بلکه سابق بر زمان است مثلاً در منظومه شمسی تا شمس و قمر و کواکبی نباشند و حرکت نیفتند سال و ماه و روز و شبی که اجزای زمان میباشند تحقق نخواهند یافت . اخذات که آن را تکوین هم مینامند فعلی است که مسبوق بماده و مدت هر دو میباشد مانند افراد موالید از جماد و نبات و حیوان که وجودشان از ماده است و در ظرفی از زمان هم موجود شده اند . بیان دیگر</p>	

معنی	لغت
<p>اینکه عالم وجود که از حق صادر و با و راجع می‌گردد بدایره تشبیه گشته و این دایره بدو قوس یعنی دو نیم دایره منقسم گردیده است و قوس اول که عبارت از صدور و نزول موجودات باشد ابداع است و قوس ثانی که عبارت از رجوع و صعود آنها باشد اختراع . باری کلمه عین الابداع را بچشم آفرینش یا چشم روزگار میتوان تعبیر کرد</p>	<p>حرف غ</p>
<p>باران با مدادی آخرین فایده‌ئی که مقصود است گذشته است از روزهای ما فردا جنگ باروس آموزش ترك امریکه نباید ترك شود - بی خبری</p>	<p>غایبه غایت غَبْرَمِنْ آیامِنَا غَدًا غَزای باروس غُفْران غَفَلَت</p>

معنی	لغت
<p>در لغت بمعنی جوان ولی در قرآن کریم بر انبیا و اولیا اطلاق شده است مثلاً در سوره مریم است که قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا . ایضا در همان سوره است که يَا زَكَرِيَّا إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ يَسْمَعُ الْكَلِمَ لَمْ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا و در سوره یوسف است که قَالَ يَا بُشْرَىٰ هَذَا غُلَامٌ وَأَسْرُوهُ بِضَاعَةً وَاللَّهُ عَالِمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ</p>	<p>غُلام</p>
<p>شاید بی نیازی - ثروت و دارائی بی نیاز - دارند گمراهی - هلاکت</p>	<p>عَمَرَات عَنَاء عَنَى عَوَى حرف ف</p>
<p>جداکننده ما بین حق و باطل بدکار - منحرف از جاده راستی و عفاف گمراهی - رسوائی - اختلاف در رأی - کشتار عمومی - امتحان</p>	<p>فَارِق فَاسِق فِئْتَه</p>

معنی	لغت
روشنی با مداری	فَجْرٌ
اجازه قتال با کفار از طرف مجتهد	فَتْوَى جِهَادٍ
رختخواب. و بفتح فاء یعنی فراش بمعنی گِلِ بَدَنِ خسکیده است	فِرَاشٌ
قرآن و سایر کتب آسمانی زیرا که فارق مابین حق و باطل هستند	فُرُقَانٌ
دو ستاره اند نزدیک ستاره قطبی	فَرْقَدَانٌ "بصیغه تثنیه"
تباهی	فَسَادٌ
بخشش چیزی بکسی زاید بر استحقاق او. معانی متعدده دیگر هم دارد	فَضْلٌ
جمله برگزیده از کلام یا خود کلام	فِقْرَةٌ
جمع فقیه و آن در اصطلاح کسی است که با حکام عملی شرع یعنی فروع دین از راه دلیل و برهان عالم	فُقَهَاءٌ
محتاج	فَقِيرٌ
طرف سراز جانب گوش بسمت صورت. و کلمه تارک نزدیک بمعنی اصلی این لغت است	فَوْدٌ

معنی	لغت
<p>لقب دمشق و بعض شهرهای دیگر بلاد عرب از قبیل بصره و حله و در لغت بمعنی زمین وسیع یا خانه وسیع است</p>	<p>فِیحاء حرف ق</p>
<p>جمع قُبّه و آن بنائی است که سقفش مدور و مقعر باشد و فارسی آن گنبد است</p>	<p>قِباب</p>
<p>زشت</p>	<p>قَبیح</p>
<p>پا</p>	<p>قَدَم</p>
<p>در اینجا بمعنی قدیم یعنی لا اول است</p>	<p>قِدَم</p>
<p>جمع قَرُون و آن صد سال است</p>	<p>قَرُون</p>
<p>قرنها یا زمانهای گذشته</p>	<p>قَرُون خالیه</p>
<p>چیز تازه و پاکیزه و بارونق</p>	<p>قَشِب</p>
<p>سزای عمل به بدکار رسانیدن</p>	<p>قِصاص</p>
<p>جمع قصر و آن عمارتی است عالی که بفارسی کاخ گفته میشود</p>	<p>قُصُور</p>
<p>در لغت یعنی حکم اما در اصطلاح عبارت از علم</p>	<p>قَضَا</p>

معنی	لغت
اجمالی یعنی علم جامع و کلی الهی است نسبت بموجودات	
جمع قضیب است یعنی شمشیر بران یا شاخه‌ فی که از درخت بریده باشند	قَضُب
خاک و شن	قَضِیض
دل	قَلْب
زیر و رو کرد مرا	قَلَبْتَنِي
دژ و آن محل محکمی است که در آن از خوردن یا دیگران دفاع میکنند	قَلْعَه
اشرف موجودات که واسطه فیض وجود است از مبدا اول بسایر کائنات و در آیات الهی مراد از قلم اعلی حضرت بهاء الله است	قَلَمُ اَعْلٰی
نیزه	قَنَاة
گروهی از مردم	قَوْم
رئیس کهنه بهور که فتوی بر قتل حضرت مسیح داد برای توضیح بکلمه حنان مراجعه فرمائید	قَيَا فَا

معنی	لغت
<p>آنکه قائم بذات است و ابتدائی برایش نیست اشیاء هم قیام صدوری با و دارند و این کلمه از اسماء الله است</p>	<p>قیوم حرف ك</p>
<p>ظرفی که جایگیر آشامیدنی‌ها باشد گوگرد سرخ و آن لقب طلاست چنانکه نظامی ^{گوید} زرکه گوگرد سرخ شد لقبش سرخی آمدنکوترین سلبش و در لغت بمعنی زر سرخ و زرد ناب و هر چیز کمیاب آمده است و شاید اینجا مراد اکسیر باشد و آن علی زعم القوم ماده‌ئی است که مس را طلا کند بمعنی لوح محفوظ است که مرتبه‌ئی از مراتب علم حضرت باری جل ذکره میباشد دسته‌ئی از سواران که اسب‌هاشان همرنگ باشند خداوند مانند شان را بسیار گرداناد بذل و بخشش - گذشت کردن مردی از اکابر یهود و دارندۀ طبع شعر بود</p>	<p>کاس کیریت احمر کتاب مبین کتیبه کَثَرُ اللّٰهُ اَمْثَالَهُمْ کرم کعب بن اشرف</p>

معنی

لغت

که حضرت رسول را هجا میگفت و اصحابش را ازیت میکرد و بعد از غزوه بدر از محل خود که قدری دور از مدینه بود بمکه رفته مشرکین را بر جنگ پیغمبر تحریض نمود بعد از آنکه از مکه مراجعت کرد چند تن از مسلمین که بعضی با او رفیق و بعضی برادر خوانده اش بودند با اشاره حضرت رسول برای کشتن او حاضر شدند و شبانه بمنزلش آمده دوستانه او را طلبیدند و بعد او را بعنوان گورش بجانب شعب عجز که نام موضعی است در بیرون مدینه برده درین راه شکمش را دریده و سرش را بریده خدمت حضرت رسول آوردند . روز بعد خویشان کعب بحضور رسول الله آمده عرض کردند بچه سبب بزرگان ما را بدون جرم و جنایت می کشید فرمود تا دیگرها نکند و دشمنان را بر جنگ مانع گیرند خانه مکعب شکلی است در مکه معظمه که قبله

کعبه

معنی	لغت
<p>اهل اسلام و در میان مسجد الحرام میباشد مسجد الحرام بخورد کعبه هم اطلاق شده است گواهی دادن خدا کافی است کند شد شمشیرهای ایشان تعامت یعنی داشتن هر چه برای شیء لازم است چنانکه معرفت و دانش و اخلاق خوب کمال است برای نفس انسان همچنین جمال و اعتدال اندام و سلامت بدن کمال است برای جسم او گنجینه ها - اندوخته ها در اینجا مراد لانه های حیوانات است ماهیت و حقیقت شیء حوض یا نهر آبی است در بهشت - آب بسیار هستی</p>	<p>كُفِيَ بِاللَّهِ شَهِيدًا كَلَّتْ أَسْيَا فَهُمْ کمال گنایز گنایش کنه گوثر گینونت حرف ل</p>
<p>آشکار و پیدای بیتابی نمیکند</p>	<p>لايخ لا اجزع</p>

معنی	لغت
ناچار بچاره اش نکند یا اگر انبارش نماید و یا خوارش ننازد بارهای سنگین که مراد از آن گناهان است	لَا بَدَّ لَا تَسْوَمُهُ الْأَثْقَالُ
بیشمار دور مکن یا اینکه مران ایشان را بی جایگاه . مراد حق جل جلاله است	لَا تَخْصِي لَا تَطْرُدُنَّ لَا مَكَانَ
دروید. نمیشود مگر آنچه کشته شده. داشی - از بین نرفتنی در زمان آینده	لَا يَجْصَدُ إِلَّا مَا زُرِعَ لَا يَزَالُ
جمع لؤلؤ و آن مروارید است محل پر آب در رودخانه یا دریا جمع لحظه یعنی یکبار نظر انداختن	لَتَالِي لُجَّةٌ لَحْظَاتٍ
اینجا بمعنی دریافت ذائقه سالم است مژه طعمی که موافق اشتها باشد بازی - کار بیهوده	لَذَاتٍ لَعِيبٍ
خستگی شدید بناظر خدا از غیر (یعنی غیر از خدا)	لَغَبٍ لِيهِ اِزْمَاسِيٌّ

معنی	لغت
دائمی - از بین نرفته در زمان گذشته	لَمَّ يَزُلُّ
خوشگذرانهای مشغول کننده	لَهُو
لوح محفوظ یعنی نوشته پایدار برخلاف لوح محو	لَوْحٌ حَفِيفٌ
واثبات که ناپایدار است	
اگر لاغر م کند - اگر مریض نماید	لَوْ يَنْهَكُنِي
یعنی تادرنهایات پیدا اگر در آنچه در بدایات هویدا	لَيُظْهِرَنَّ فِي الْغَايَاتِ مَا بَدَأَ
گشت . با اصطلاح و تعبیر امروزه یعنی تا این که	فِي الْبَدَايَاتِ
تاریخ تکرار شود باین معنی که همچنانکه در زمان	
گذشته زنان مصری مادام که طلعت یوسف را	
ندیده بودند بر زلیخا طعنه میزدند ولی بعد که	
اورا دیدند خورم شیفته صباحت و ملاحظت	
گشتند و بازبان قال بحسن یوسف وبالسان حال	
بعشق زلیخا آفرین گفتند در زمان آینده هم	
کسانی که اکنون عشاق جمال مبارک را سوزنش	
میکند خود را ز آشفتهگان روی دلجویش خواهند	
شد و بر عاشقانش درود خواهند فرستاد	

معنی	لغت
<p>تا آنچه در بدایات یعنی در ازمنه ماضیه آشکار گشته در نهائیات یعنی در ازمنه آتیه نیز پدیدار گردد در برای اطلاع بیشتر بکلمه اللاشعات - مراجعه فرمائید</p> <p>شب تاریک - ليله یعنی شب و ليلاء یعنی شب آخر ماه قمری که بسیار تاریک است</p>	<p>لَيْلَةٌ دَلْمَاءٌ</p> <p>حرف م</p>
<p>بازگشت</p> <p>طعام - آنچه که غذای آماده برای خوردن را بر آن یاد در آن بگذارند</p> <p>آنچه که غیر خداست</p> <p>بو طرف شد تاریکی</p> <p>آنچه که ایشان بر آنند یعنی آنچه معتقدند</p> <p>آنچه بوده است</p> <p>دارائی و اموال جمع آنست</p> <p>صاحب - آقا</p>	<p>مَأْب</p> <p>مَائِدَةٌ</p> <p>مَاسِيَةٌ بِاللَّهِ</p> <p>مَاطَتِ الظُّلْمَةُ</p> <p>مَأْمٌ عَلَيْهِ</p> <p>مَآكِن</p> <p>مَال</p> <p>مَالِك</p>

معنی	لغت
دارای جهان یعنی خدا	مَالِكِ الْكَوَانِ
اول و آخر یاد دنیا و آخرت	مَبْدَءٍ وَمَعَادٍ
پاك از آلايش و نهمت	مُبْتَرَا
محکم و متین	مُبْتَرَمٌ
با برهان ثابت شد	مُبْرَهَنٌ شَدَّ
بلند مرتبه	مُتَعَالٍ
کوشیدن برای اینکه بنار و اسخن خود را برگرسی نشانند	مَجَادِلَةٌ كَرْدَنِ بِنَاحِقِ كُوشِيدِنِ بَرَايِ اَيْنِكِه بِنَارِ وَ اسخَنِ خُودِ رَا بَرگُرسِي نَشَانِنْد
اجابت کننده یعنی جواب دهنده بسؤال - روا	مُجِيبٌ
سازنده حاجت دعا کننده	
با یکدیگر جنگیدن	مُحَارَبَةٌ
جمع محل یعنی جای فرود آمدن یا جای گرفتن	مَحَالٌ (بِقَاتِنْدِيدِ)
احرام بندگان حرم خدا . احرام بستن یکی از آداب	مُحْرَمَانِ حَرَمِ رَحْمَنِ
حج است یعنی پوشش مخصوصی است که با آن	
و در بیت الله میشوند و حرم خانه کعبه و سایر	
اماکن مقدسی است که مواقات احترامش واجب باشد	
خالص آن چیزی است که بشیئی غیر از خود آمیخته نباشد	مُخَصَّصٌ

معنی	لغت
<p>جمع مَخْرَفَه یعنی راهی که میان دو درریف از درختان خرما باشد. و جمله (ضاقَ عَلَى الْخَارِفِ) در لوح مبارک یعنی تنگ شد بر من راههای میان نخلستان و چون این جمله در فارسی ناماً نوست آن را میتوان بعبارت (راهها بر من تنگ گردید) در آورد</p>	مَخَارِف
<p>بسته شده با کِل یا موم یا لاک و امثال ذلك چنانکه سرشیشه یا پاکت را مثلاً مهر و موم میکنند - خاتمه داده شده</p>	مَخْتُومٌ
<p>مؤمن بی ریا</p>	مُخْلِصٌ
<p>اختیار بدست دادن</p>	مُخَيَّرَ كَرْدُن
<p>مجوی اشک</p>	مَذْمَعٌ
<p>بد</p>	مَذْمُومٌ وَمَذْمُومَةٌ
<p>آئینه</p>	مِرْآتٌ
<p>روزی گردانیدن - رزق قرار دادن</p>	مَرْزُوقَ كَرْدُن
<p>پسندیده - رضایت داده شده</p>	مَرْضِيٌّ

معنی	لغت
آسوده	مُسْتَرَجِح
بی نیاز	مُسْتَعْفَى
پنهان شده - پوشیده شده	مُسْتَوْر
با قهر و غلبه شهر یا سنگریا کشوری را صاحب شدن	مُسَخَّرُ كَرْدَن
یا کسی را بی مزد بکاری و داشتن	
سوراخ سوراخ	مُسْتَبَك
افروخته	مُسْتَعِل
قربانگاه - کله شهد بتهائی یعنی محل شهود	مَشْهُد فدا
بمعنی اراده یعنی خواستن است و گاهی فرقی میان	مَشِیَّت
اراده و مشیت میگذارند بیان مختصرش اینکه	
هر ممکن از ممکنات مرکب است از وجودی و ماهیتی	
مشیت خواستن ماهیت اوست و اراده خواستن وجودی	
محل طالع شدن آیات و مراد منظر ظهور است	مَطَّلَع آیات
یعنی حضرت بهاء الله	
حیوان سواری - مرکب	مَطِیَّه
سایه دار - سایه انداز - اینکه میفرماید نِظِیل از	مُنِیْل

معنی

لغت

مُظِلّ حاکی است یعنی سایه از صاحب سایه حکایت میکند	
محلّ ظهور امر یعنی حضرت بهاء الله	مَظْهَرِ امر
جمع مِغْرَج یعنی پلکان و نردبان	مَعَارِج
ایجا یعنی دوستان شناسا	مَعَارِف
جمع معنی یعنی چیزیکه لفظ دلالت بر آن میکند - مَعْنَا	مَعَانِی
تجا و زکاران	مُعْتَدِین
انجام کاریکه دیگران از صورت دادن مثل آن عاجز باشند	مُعْجِزَه
دار بست شده	مَعْرُوسَه
اعانت کنند. یعنی یاری کنند.	مُعِین
فساد کنند. - تبهار	مُفْسِد
گفتار	مَقَال
قرارگاه	مَقَرّ
چیزهاثیکه انسان آن را خوش ندارد	مَكْرَاهِ
جمع مَكْمَن یعنی نهانگاه	مَكَائِن

لغت	معنی
مُكَدَّر	تیره - غبار آلوده
ملازمان سلطانی	نوکران پادشاه یا ندیمان او یا خاقاناش
مِلَّت	در عرف عام یعنی اهل یک مملکت که تابع یک حکومت باشند - مذهب و کیش
مَلَائِكَة	جمع مَلَك و آن بمعنی فرشته است
مَلَاءِ اَعْلَى	ارواح مجرّده - روانهای مؤمنین - روحانیان بلند مقام
مَلَاءِ اَكْوَان	جماعت دنیا. ملا یعنی گروه و اکوان یعنی گون و آن بمعنی هستی است
مُلْك	پادشاهی
مَلَكُوتِ اِنْشاء	جهان آفرینش - باطن شیء. و ملکوت باصطلاح حکماء عالمی است که از جهت رتبه معنوی فوق ناسوت و دون جبروت قرار دارد چنانکه جملاً در لوح و رقاء که قسمتی از آن در کتاب رحیق مختوم صفحه ۱۰۸۳ درج شده است میفرمایند: مقصود از ملکوت در رتبه اولی و مقام اول

معنی	لغت
<p>منظرا کبر بوده و در مقام آخر عالم مثال است مابین جبروت و ناسوت و آنچه در آسمان و زمین است مثالی از آن در آن موجود تا در قوه بیان مستور و مکنون بجبروت نامیده میشود و این اول مقام تقید است و چون بظهور آید بملکوت نامیده میشود کسب قدرت و قوت از مقام اول مینماید و به بار و نش عطا میکند. انتهى</p>	
گرفتار شدید - روانده شدید	مُلَيْمٌ
پادشاه عالم یعنی خدا	مَلِيكُ اِمْكَانٍ
تمامی خلق	مُمْكِنَاتٍ
مجموع اراضی و شهرها و آباریهائیکه با سکنه اش	مَمْلَكَتٍ
زیر فرمان یک حکومت باشند و فارسی این کلمه	
کشور است	
برده یعنی انسان زر خرید - اینجا بمعنی رعیت و	مَمْلُوكٌ
تابع است	
خدا را به اسرار دل و عواطف ضمیر و حاجات خویش	مناجات کردن

معنی	لغت
<p>مخاطب داشتن آنکه در زوراء حکمرانی میکرد . مراد خلفای بنی عباسند زیرا مرکز خلافتشان بغداد بوده است و زوراء لقب بغداد است چنانکه در ردیف (ز) شرح گذشت نظرگاه بزرگ و در الواح مقدسه مراد از این کلمه حضرت بهاء الله است</p>	<p>مَنْ حَكَمَ فِي الزُّورَاءِ مَنْظَرِ الْكَبِيرِ</p>
<p>آنکه در فیهاء ستم مینمود . مراد خلفای بنی امیه هستند چه که مقر حکومتشان دمشق بوده است و فیهاء لقب دمشق است چنانکه در ردیف (ف) شرح داده شد بدون مستحق بودن ریشه کن شده وابسته</p>	<p>مَنْ ظَلَمَ فِي الْفِيْهَاءِ مِنْ غَيْرِ اسْتِحْقَاقٍ مُنْقَعِرٍ مَنْوُطٍ</p>
<p>نورانی - روشن جمع مهبط و آن بمعنی محل هبوط یعنی جایگاه نزول میباشد پس مهابط وحی یعنی انبیا چه که وحی الهی بر آنها نازل میشود</p>	<p>مُنِيرٍ مَهَايِطٍ</p>

معنی	لغت
<p>بستر ایمن کنند. و نگاهدارند. و رساننده روزی و دهنده عمر و ناظر کورار خلاق</p>	<p>بِهَاد مُهَيِّمِينَ</p>
<p>جمع موهبت و آن بمعنی بخشیدن بدون عوض است مرگ - مردن</p>	<p>مَوَائِب مَوْت</p>
<p>نامیده شده - علامت گذارده شده. شهری است در قسمت شمالی عراق عرب کوفی</p>	<p>موسوم مَوِیْل حرف ن</p>
<p>مناجات کرد یا او . رجوع فرمائید بکلمه (مناجات) آتش جنگ فرود آمد جماعت مردمان قسمت جلوسریاموی جلوسرکه بلند شده باشد . مالک ناصیه کنا به از حضرت باری است نفوذ کنند. یعنی گذرند. مانند نیزه مثلاً که میتواند در سینه داخل شود و از پشت بگذرد</p>	<p>ناجا نَارِ حَرْب نازل شد ناس ناصیه نافِذ</p>

معنی	لغت
در حالی که نظر بخدا و توکل براوست	تَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَتَوَكَّلَ عَلَيْهِ
برون ریخته شد	تَبَيَّنَ
لقب پادشاه حبشه	تَبَشاشِي
آواز بلند گریه	تَجَبُّ الْبُكَاءِ
مجادله کردن	تِزَاع
نسمات جمع نسمه و آن در ریخا بمعنی دم روح القدس است	نَسَمَاتُ حَمْتِ حَمْن
پس نسمات حمت حمن یعنی انفاس قدس حمت الهی	
فراموشی	نِسْيَان
یاری کردن	نَصْرَت
فرورفت آب در زمین	نَضَبَ الْمَاءِ
جمع نَفْثَه و آن انتشار بوی خوش است	نَفَثَات
دالان زیر زمینی که راه دخول و خروج هو در او داشته باشد	نَفَق
پایان	نِهَائِت
گریه بلند و بیتابی	نَوْحَه
	حرف و
فاصله میان دو کوه که در آن آب جریان داشته باشد	وادی

معنی	لغت
یا بتواند مجرای سیل فرار گیرد روشن و آشکار	واضح
حکمران ولایت یا ایالت و آن عبارت از قسمت مهمی از مملکت است که امروزه به استان تعبیر میشود	والی
والی دهم این آیام است انداز مینا مند و جمع والی ولایت است	
روی یعنی صورت. لَوْجِهَ اللّٰهِ یعنی از برای رضای خدا	وَجْه
ترس اهل شهرها	وَحْشَتٍ مِّنْ فِي الْبِلَادِ
جمع وحش و آن جانور صحرائی است از هر نوع که باشد	وُحُوشٍ
اینجا آیات آسمانی که بر مظاهر الهی نازل شده مقصود است	وَتَى
سپرده یعنی چیزی که نزد کسی یا در جانی بقصد باز گرفتن یا برداشتن گذارده شده باشد	وَدَيْعَةٍ
پشت سرشان	وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ
پارسائی	وَرَعٍ
برگ	وَرَقَةٍ
بالش - پستی - تشکبه	وِسَادَةٍ
فروما یه برخلاف شریف که بمعنی گرانمایه است	وَضِيعَةٍ

معنی	لغت
<p>فروش - زیرا نداز</p> <p>ابوعامر راهب مردی بود از قبیله اوس که قبل از بعثت مژده ظهور پیغمبر را میدار و بعد اسلام آورد سپس رنجشی پیدا کرده مرتد شد و پنجاه تن از اقوام خود را هم از اسلام برگردانید و در جنگ احد در لشکر مشرکین بود و با مسلمین میجنگید بعد بروا رفت تا از هراکلیوس قیصر آن مملکت لشکر بخواند تا مدینه را مستخر کند و از هماغجا پاره فی از منافقان پیغام فرستاد تا مسجدی در مقابل مسجد قبا بسازند که چون مراجعت کند در آن مسجد با منافقان در تفرقه مسلمین شور و تدبیر نماید آنها هم مسجد را ساختند ولی پیغمبر که بوحی الهی بر کیدشان مطلع شد امر کرد آن را سوزانیدند و از بنیان ویران کردند و این همان بنائی بود که بمسجد ضرار موسوم گشت اینجا بمعنی امور باطلی است که بر قلب میگذرد</p>	<p>وطاء</p> <p>وَهَبَ بِنِ رَاهِبٍ</p> <p>وَهْم</p> <p>حرف ه</p>

معنی	لغت
<p>سرگردان شدند غبار پراکنده وزش بارهای تند پرده دری رهبری آواز کبوتر سخره اراده ثابت و قوی بر انجام کار بکلمه اهواء مراجعه فرمائید دور است بیابان خشک</p>	<p>حَامُوا غَبَاءٌ مَّشُورٌ غُبُوبٌ عَوَاصِفٌ هَتَكَ هِدَايَةٌ هَدِيرٌ وَرُزْقَاءٌ هُزُؤًا هِمَّةٌ هَوَى هَيْهَاتَ هَيْمَاءٌ حرف ی</p>
<p>بر میگزیند و می چسند دست خدا را بسته دانسته اند . اشاره بآیه قرآن است که میفرماید (وَقَالَتِ الْيَهُودُ رِيدَ اللَّهِ مَغْلُوبَةً عُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا الخ)</p>	<p>يَجْتَبِي وَيَجْتَبِي يَدُ اللَّهِ رَامِغْلُولٍ دانسته اند</p>

لغت	معنی
<p>يُصَلِّي عَلَيْكَ الْمَلَائِكَةُ يُعْتَبِقُ الرِّقَابَ يَعْمَهُونَ يُغَيِّرُونَ</p>	<p>یعنی گفتند یهود دست خدا بسته است بسته بار دستهای خودشان و ملعون شدند بسبب این سخن درود میفرستند بر تو ارواح مجزومه و مقربان درگاه الهی آزاد کند گردنهارا - رهائی دادن اسیران سرگردان و گمراه میشوند به نشیب میتازند</p>
<p>يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ وَيُحْكِمُ مَا يَدِينُ يَقِينُ يُمَارُونَ يَمِينُ</p>	<p>بکاری بند را آنچه خواهد و حکم میفایند آنچه اراده فرماید علمی که بیوهان ثابت شده باشد - باورد داشتن آنج میکند - پا فشاری میکنند - نزاع میکنند طرف دست راست برخلاف پيسار که طرف دست</p>
<p>يُجِدُونَ يَهْرَبُونَ يَوْمُ النَّارِ</p>	<p>چپ میباشد سربالا میتازند میگریزند روز قیامت</p>